

بازر چهار نرخی مخالفم

ضرورت اصلاحات در بودجه

دکتر علیرضا سلطانی تحلیلگر مسائل اقتصادی

معمولا این باور در حوزه سیاست‌گذاری و نخبگانی ایران وجود داشته و دارد که عامل اصلی بروز مشکلات و چالش‌ها و به بیان بهتر بحران اقتصادی ایران، تحریم‌های اقتصادی و به‌طور مشخص حوزه سیاسی و سیاست خارجی بوده و تا زمانی که سیاست خارجی ایران در مدار اصلاح و تعامل با جهان قرار نگرفته و تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی و همچنین فشارهای سیاسی و امنیتی از کشور برداشته نشود، اقتصاد ایران آرام نگرفته و در مسیر رشد و توسعه قرار نمی‌گیرد.

تجربه، منطق، تعقل و واقع‌بینی هم غیر از این را نمی‌گوید. چالش‌های سیاست خارجی و تحریم‌ها و تهدیدهای سیاسی و اقتصادی علت‌العلل اصلی همه چالش‌ها، بحران‌ها و ناترازی‌های بزرگ کشور است و تا زمانی که مناسبات ایران با جهان در فضایی از تعامل و همکاری و نه تقابل و چالش قرار نگیرد، اقتصاد ایران در مسیر بهبود و رشد قرار نمی‌گیرد. شرایطی که محدود به حوزه اقتصادی نخواهد شد و بیم درگیر شدن ساختارهای اجتماعی و سیاسی را نیز از منظر تضعیف تاب آوری نیز تقویت می‌کند. اما این شرایط نه تنها به معنای توجیه و بهانه‌ای برای انفعال، بی‌تفاوتی و عدم تحرک در حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی و عدم ابتکار عمل برای کاهش آهنگ مخاطرات اقتصادی و اجتماعی و جلوگیری از سقوط ساختار اقتصادی نیست، بلکه می‌تواند زمینه و فرصتی برای دست زدن به برخی سیاست‌ها و اقدامات در جهت اصلاح اقتصادی و زدودن بسیاری از مسائل و مشکلاتی باشد که بر اقتصاد ایران در طول زمان و به بهانه‌های مختلف تحمیل شده و عامل اصلی در بروز ناترازی‌های مالی، اقتصادی و تجاری شده است. واقعیتی که در حال حاضر اقتصاد ایران با آن دست به‌گریبان است، کسری شدید بودجه و تلاش برای رفع این کسری از طریق افزایش نقدینگی است که دستاوردی جز افزایش تورم ندارد. منطق حکم می‌کند که قواعد و فرآیند سیاست‌گذاری اقتصادی در شرایط بحران با شرایط عادی متفاوت باشد.

به‌طور طبیعی اتخاذ سیاست‌های انقباضی در بودجه‌ریزی، نه صرفا با هدف اصلاح اقتصادی بلکه با هدف جلوگیری از تشدید اثرات و پیامدهای تحریم و محدودیت‌های اقتصادی، باید در دستور کار دولت و نهادهای حاکمیتی قرار می‌گرفت و بگیرد. تحریم‌های اقتصادی به‌خصوص تحریم فروش نفت و کاهش درآمدهای حاصل از صادرات نفت، دولت را سال‌هاست با مشکل تامین منابع مالی برای مخارج و هزینه‌های سرسام‌آور دولتی و نهادهای عریض و طویل وابسته به دولت و حاکمیت مواجه ساخته است. هزینه‌هایی که نه تنها کمترین عایدی برای کشور ندارد، بلکه به‌گونه‌ای هزینه‌های سیاسی و اجتماعی کشور را نیز به شدت افزایش داده است. این‌گونه هزینه‌ها ماهیت سرمایه‌گذاری و افزایش بهره‌وری برای اقتصاد کشور ندارد.

صنعت نفت سال‌هاست به‌خاطر تحریم‌های اقتصادی با چالش بزرگ سرمایه‌گذاری نه تنها برای رشد و اجرای طرح‌های توسعه‌ای بلکه حفظ، نگهداشت، بازسازی و بهسازی تاسیسات فعلی که در آمد اصلی دولت و نیاز خدماتی کشور به لحاظ تامین انرژی و خوراک صنایع را تامین می‌کند، مواجه است؛ اما دولت فاقد کمترین امکان تامین و هدایت نقدینگی مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های راهبردی از جمله نگهداشت تولید کنونی نفت ایران و همچنین اجرای طرح فشار آفرایی پارس جنوبی است که در حال حاضر بیش از ۷۰ درصد گاز مورد نیاز کشور را تامین می‌کند. بیش از ۴ ماه از امضای قراردادهای ۱۷میلیارد دلاری برای اجرای طرح‌های فشار آفرایی پارس جنوبی می‌گذرد، اما هنوز این طرح‌ها بدلیل نبود منابع و اعتبارات مالی اجرایی نشده است و این زنگ هشدار جدی به نظام حکمرانی است که تاخیر در اجرای این طرح‌ها در آینده نزدیک کشور را با کمبود گاز مواجه می‌شود.

فارغ از این دغدغه‌ها که بدلیل بزرگی اهمیت و ضرورت از یک‌مسو و از سوی دیگر ناتوانی در حل آنها، معمولا در نظام سیاست‌گذاری کشور بیابگانی می‌شود، یک خطا و انحراف بزرگ در نظام حکمرانی و سیاست‌گذاری کشور، چشم پوشیدن از مسائل و چالش‌های به ظاهر کوچک، اما مهم و عدم تلاش برای رفع و رجوع این مسائل با هدف کاهش مخاطرات و هزینه‌های دولت در شرایط بحرانی است. بودجه سالانه کشور پر از ردیف‌هایی است که فاقد کمترین اثربخشی و کارآمدی در جهت بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور است. ردیف‌هایی که هر سال با فشار و لابی سیاسی و پشت پرده به بودجه افزوده می‌شود. ردیف‌هایی که هر کدام ممکن است بودجه قابل‌توجهی به نسبت حجم بودجه دولت نباشد، اما جمع ردیف‌ها، رقم کلانی است که بار و فشار سنگینی را به دولت برای تامین منابع آن تحمیل می‌کند. بخش اعظم کسری بودجه امسال و سال‌های آینده ناشی از همین ردیف‌هاست. دولت به ناچار برای تامین این ردیف‌ها متوسل به شیوه‌های اقتصادی از جمله تولید پول پرقدرت می‌شود و این مهم نتیجه‌ای جز افزایش تورم و فشار اقتصادی بر مردم ندارد. این اصلاح فقط به هزینه‌هایی می‌فایده در بودجه محدود نیست، بلکه مشمول طرح‌های حمایتی و سازوکارهای جبرانی حداقلی برای دهک‌های پایین جامعه نیز هست. طرح‌هایی که با هدف تقویت و جبران فشارهای اقتصادی به دهک‌های پایین جامعه در بودجه تدوین می‌شوند؛ اما واجد کمترین اثربخشی در ارتقای قدرت خرید و افزایش قابل تامل و بررسی است. نکته کلیدی که در این نامه و در آستانه ارسال لایحه بودجه سال۱۴۰۵ به مجلس تاکید شده شجاعت دولت در کاهش و حذف ردیف‌های پرهزینه، کم‌اثر و فاقد بازده اجتماعی، اصلاح قیمت بنزین و سایر حامل‌های انرژی همزمان با با اصلاح سمت هزینه‌های بودجه حکمرانی و ایجاد شفافیت عمومی در هزینه‌کرد بودجه است.

موج سواری بورس

آرایش بنزینی دولت برای شبه

نبرد آهنین

کریم حسن پور - وزیر اقتصاد در سخنرانی خود در دانشگاه شریف، ریشه اصلی تورم را ناترازی شبکه بانکی و کسری بودجه دانست و تاکید کرد تا زمانی که رشد نقدینگی، اضافه‌برد داشت بانک‌ها و کسری بودجه مهار نشود، تورم کنترل نخواهد شد.

ریلی، یک تصمیم جدی گرفته است؛ تصمیمی که اگر در تخصیص منابع هم واجد اولویت تلقی شود، می‌تواند ظرف مدت سه سال یک دسترسی امن، پایدار و منطبق با استانداردهای جهانی به شبکه ریلی برای حومه‌نشین‌ها ایجاد کند و به دنبال آن، مشروط به تامین ناوگان کافی، نه تنها از تقاضای سکونت در پایتخت کاسته خواهد شد و به همان نسبت از تشدید بحران‌های اقلیمی همچون تنش آبی جلوگیری کند، بلکه زیست‌پذیری تهران را تحت‌تاثیر کاهش ترافیک و بهبود کیفیت هوا، بهبود می‌بخشد.

ریشه بی‌ربغیتی به قطار حومه‌ای

بر اساس یک بررسی آماری، سهم قطار حومه‌ای از سفرهای ریلی ساکنان پهنه‌هایی که مبدأ اصلی سفر حومه‌نشین‌ها به مقصد پایتخت محسوب می‌شود، در مجموع ۲.۳۶ درصد است. در این میان دو خط متروی کرج و پردن نیز بخشی از بار سفرهای ریلی ساکنان شهرهای اقماری را به دوش می‌کشند اما حتی با احتساب این آمار هم، سهم انواع شبکه ریلی از سفرهای سالانه حومه □ تهران چیزی حدود ۱۸ درصد است. به این ترتیب ۸۸ درصد مسافرانی که هر روز با انگیزه‌های مختلف شغلی، تحصیلی، درمانی، تفریحی و... به تهران سفر می‌کنند، سفر جاده‌ای یا خودروی شخصی یا انواع دیگر وسایل نقلیه عمومی و نیمه‌عمومی همچون تاکسی و ناوگان اشتراکی را ترجیح می‌دهند.

این ترجیحات متفاوت با حومه‌نشین‌های ابرشهرهای دنیا همچون برلین، پاریس و لندن دست‌کم چهار علت دارد؛ نخست، ناکافی بودن ناوگان و کیفیت پایین سفر ناشی از ازدحام مسافران در قطارهای حومه‌ای و بعضا خطوط مترو؛ دوم، سرفاصله طولانی حرکت قطارها و عدم دسترسی مطلوب به این ناوگان در طول شبانه‌روزی، سوم، وجود تنها یک ایستگاه راه‌آهن ملی داخل پایتخت که موجب صرف‌نظر کردن مسافرانی که مقصد نهایی آنها جایی به جز پهنه جنوبی تهران است می‌شود؛ چهارم، عدم هم‌پوندی و یکپارچگی حمل‌ونقل درون و برون‌شهری در همه شهرهای مبدأ و مقصد.

در تهران، با تدبیری که در میانه دهه ۹۰اندیشیده شد، ایستگاه خط سه مترو به داخل محدوده راه‌آهن منتقل و در آن پهنه اجرا شد؛ به این ترتیب ایستگاه راه‌آهن ملی پایتخت، یک گام به یکپارچگی مدهای حمل‌ونقلی نزدیک شده است. با این حال این اتصال حداقلی پاسخگوی نیاز تهران نیست. یک پژوهش که در میانه دهه ۹۰ انجام شد نشان می‌دهد، شرط اقبال به خطوط حومه‌ای، افزایش تعداد ایستگاه‌های راه‌آهن در سه نقطه جدید شهر تهران است؛ موضوعی که به نظر می‌رسد پرداختن به آن باید یکی از دستورکارهای اصلی شرکت مادر تخصصی حمل‌ونقل ریلی حومه‌ای باشد. خطوط حومه‌ای در ایستگاه راه‌آهن ملی شهر تهران حتی با وجود تقویت ناوگان، قابلیت جذب تعداد محدودی از سفرهای حومه‌نشین‌ها را دارد و با توجه به گستردگی تهران، نیاز به ایستگاه‌های جدید در کنار توسعه خطوط ریلی حومه‌ای و افزایش ناوگان ریل‌باس ضروری است.

سهم واقعی حومه‌نشین‌ها از ترافیک و آلودگی

اما توسعه شبکه ریلی حومه‌ای، چگونه زیست‌پذیری تهران را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد؟ و با مشکلات جاری این کلان‌شهر پرازدحام همچون آلودگی هوا و تنش آبی که این روزها در کانون توجه عمومی است، چه نسبتی دارد؟ پاسخ روشن است؛ منشاء عمده مشکلاتی که امروز گریبان تهران را گرفته، خارج از قلمروی پایتخت و ناشی از توسعه نامتوازن حومه است.

مهم‌ترین ویژگی این توسعه نامتوازن هم، ضعف حمل‌ونقلی است. پیرامون تهران، همه شهرهای اقماری اعم از شهرهای جدید و هسته‌های سکونت‌ی قدیمی، بدون برنامه‌ریزی حمل‌ونقل شکل گرفته است؛ درحالی‌که در اروپا عکس این الگو پیاده می‌شود؛ به این معنا که ابتدا ریل در یک جهت حرکت می‌کند و سپس پیرامون آن، سکونتگاه‌های شهری شکل می‌گیرد. نتیجه این توسعه سکونتگاهی نامتوازن بدون فراهم کردن دسترسی به زیرساخت حمل‌ونقل انبوه‌بر، امن و پرسرعت ریلی، افزایش تقاضای سفرهای جاده‌ای میان تهران و

اگر این پیش‌فرض را با استناد به شهود بپذیریم که اغلب شهروندان تهرانی برای انجام سفرهای روزمره کاری، تحصیلی و... روزانه ۱۰ تا ۲۰ کیلومتر پیمایش خودرویی دارند، سهم حومه‌نشین‌ها از آلودگی هوا و ترافیک مشخص می‌شود. میانگین مسافت شهرهای اقماری تا مرکز پایتخت حدود ۵۰ کیلومتر است؛ بنابراین هر سفر رفت و برگشت روزانه، در صورتی که با خودروی سواری، چه از نوع شخصی و چه انواع تاکسی و سامانه‌های اشتراکی انجام شود، پیمایشی به مراتب بیشتر از کل مسافت طی شده توسط یک شهروند تهرانی با خودروی شخصی در محدوده شهر و حريم ۱۴ کیلومتری آن به شبکه معابر تحمیل می‌شود و به همین نسبت، با میزان انتشار بیشتر آلاینده‌ها ناشی از خروجی اگزوز هر یک از خودروهای ورودی از حومه مواجه خواهیم بود.

این تفکیک البته به منزله تقلیل سهم پایتخت‌نشین‌ها از ترافیک و آلودگی هوای تهران نیست. روزانه حدود هشت‌میلیون و ۶۰۰ هزار خودرو در شهر تهران تردد می‌کند که دست‌کم هفت‌میلیون دستگاه از این تعداد، پلاک تهران است. اما اگر مجموع پیمایش خودروهای پلاک تهران و حومه به جای تعداد پلاک، مبنای مقایسه قرار گیرد، سهم واقعی خودروهای ورودی به پایتخت از دروازه‌های شرقی، غربی و جنوبی شهر در انتشار آلاینده‌ها و ازدحام ترافیکی چه در حريم و داخل قلمرو شهر مادر، آشکار می‌شود.

در نهایت فارغ از اینکه سهم هر شهر در ترافیک و آلودگی هوا چقدر است، همه شهروندان مجموعه شهری تهران تحت‌تاثیر تبعات این بحران‌ها قرار می‌گیرند. اما حالا مسعود پزشکيان با تشخیص درست کانون عارضه، برای حل مشکل حمل‌ونقل حومه □ تهران با تکیه بر مد

توسعه قطار حومه‌ای به عنوان آخرین راه‌حل التیام پایتخت از امراض زمینه‌ای که به آنها مبتلاست، در اولویت قرار گرفت. رئیس‌جمهور با شناسایی راه نجات تهران در بیرون از قلمرو شهر، مدلی را برای توسعه شبکه ریلی در مجموعه شهری تهران پیش‌بینی کرده که در صورت اجرا، می‌تواند بحران ترافیک و آلودگی هوای پایتخت را ظرف مدت کوتاهی، شاید به قاعده دو سال، تا حد زیادی التیام بخشد. وحید علی‌قارداشی، مدیرکل دفتر مهندسی و نظارت تاسیسات زیربنایی شرکت راه‌آهن در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد»، جزئیاتی از فرمان مسعود پزشکيان برای تشکیل یک شرکت مادر تخصصی با مأموریت توسعه قطار حومه‌ای و منطقه‌ای با اولویت تهران را تشریح کرده است. در چشم‌انداز بلندمدت، شهرداری تهران نیز مأموریت مهمی برای ایجاد هشت ایستگاه تبدالی با شبکه راه‌آهن بر عهده گرفته که اگر اجرا شود، مسافران می‌توانند با کمترین مقدار پایتخت را طرف مدت به ۴۰درصد خطوط متروی پایتخت دسترسی داشته باشند. به گزارش «دنیای اقتصاد»، رئیس‌جمهور چند هفته‌ای است که بر یک «راه‌حل حمل‌ونقلی برای نجات پایتخت» متمرکز شده است. مسعود پزشکيان به درستی دریافته است که مسائل تهران را نه در قلمرو این شهر، بلکه خارج از مرزهای تهران باید حل و فصل کرد. پوسته ظاهری اخبار حکایت از آن دارد که قرار است مشکل حمل‌ونقل حومه‌نشین‌ها با توسعه توامان شبکه و ناوگان قطار حومه‌ای مرتفع شود؛ اما نقشه‌ای که در دست تدوین است، به مراتب عمیق‌تر بوده و می‌تواند پاسخی به اغلب مشکلات به‌ظاهر لاینحل تهران باشد؛ از ازدحام جمعیت و افت کیفیت زندگی تا تنش آبی و آلودگی هوا. گام اول این مسیر، حضور رئیس‌جمهور در ایستگاه مرکزی راه‌آهن تهران برای حضور در نشست توسعه قطارهای حومه‌ای و منطقه‌ای بود. در آن جلسه پنج نقطه ضعف بنیادی قطارهای حومه‌ای مورد اشاره رئیس‌جمهور قرار گرفت که «دنیای اقتصاد» در گزارشی با عنوان «۴۰ ایرساد قطار حومه‌ای» به آن پرداخت؛ از کمبود و فرسودگی ناوگان ریل‌باس و ازدحام مسافران در قطار و نیز کمبود زیر ساخت ریلی تا فقدان ایستگاه‌های تبدالی میان مترو و شبکه راه‌آهن و نیز کسری پارکینگ خودرو در محوطه ایستگاه‌های راه‌آهن.

در ادامه برگزاری جلساتی با حضور رئیس‌جمهور، وزیر راه و شهرسازی و مدیران ارشد حمل‌ونقل ریلی، سرانجام به فرمان پزشکيان، طراحی ساختار سازمانی برای تشکیل «شرکت مادر تخصصی حمل‌ونقل ریلی حومه‌ای و منطقه‌ای» با هدف توسعه قطارهای حومه‌ای به‌ویژه در تهران توسط سازمان اداری و استخدامی صورت گرفت. پزشکيان در جلسه اخیر از سلسله نشست‌هایی که از شش هفته قبل، با هدف پرداختن به مشکل حمل‌ونقل تهران □ حومه تشکیل شده است، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل عمومی را وظیفه اصلی دولت دانست و گفت: «تجربه نشان داده ساخت و تعریض جاده‌ها تاثیر زیادی بر کاهش ترافیک و آلودگی هوا ندارد، بلکه توسعه ناوگان ریلی در بخش بار و مسافر می‌تواند راه‌حل این مشکلات باشد.» هرچند تعبیر دقیق‌تر از موضوعی که رئیس‌جمهور به آن اشاره کرده این است که هر نوع افزایش ظرفیت معابر خودرویی به هر شیوه، نه‌تنها تاثیر کاهنده‌ای بر حجم ترافیک و انتشار آلودگی ندارد، بلکه در میان‌مدت آثار فراینده آن بر متغیرهای ترافیکی آشکار می‌شود؛ موضوعی که دانش برنامه‌ریزی حمل‌ونقل، از آن با عنوان «تقاضای القایی (Induced Demand)» یاد می‌کند، اما در زمان تعریف

کلید نجات تهران در حومه

جریمه برای صادر کنندگان

حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی، ورود دلار ۲۸۵۰۰ تومانی، آغاز به کار تالار اول و دوم مرکز مبادله....

صفحه ۴

صفحه ۲

وزرای اقتصاد و رفاه باید بیش از هفت‌هزار هیات‌مدیره را در بزرگ‌ترین بنگاه‌های کشور بنشانند، اگر این تعداد را به یک‌دوره مدیریت به‌طور مثال سه ساله تقسیم کنیم.

پیچ تاریخی برقی‌سازی

به گزارش «دنیای اقتصاد»، توسعه خطوط حومه‌ای در تهران، می‌تواند سرآغازی جدی برای برقی‌سازی شبکه راه‌آهن باشد. با وجود اینکه ایده برقی‌سازی برخی از خطوط شبکه راه‌آهن از دو دهه قبل مطرح شد، اما هنوز در شبکه مسافری هیچ خطی برقی نشده است. این در حالی است که بسیاری از خطوط حومه‌ای متروپل‌های مهم دنیا، برقی است. مزیت اصلی خطوط برقی، سرعت آنهاست و در وهله بعد، کاهش انتشار آلاینده‌ها را نیز می‌توان به عنوان مزیت ثانویه مطرح کرد. درحالی‌که میانگین سرعت حرکت قطارهای معمولی در شبکه ملی راه‌آهن حدود ۸۰ تا ۱۰۰ کیلومتر است، خطوط برقی این قابلیت را دارد که مسافران را با سرعت ۲۰۰ کیلومتر بر ساعت جابه‌جا کند. رئیس‌جمهور شرکتی را که در شرف تاسیس است به مطالعه و بررسی برقی‌سازی خطوط حومه‌ای مامور کرده است. خروجی این بررسی اگر یک مدل پهنه‌ب برای تامین مالی پروژه‌های برقی‌سازی خطوط موجود و اجرای خطوط جدید با این فناوری باشد، در گام بعدی باید راهکاری برای جلب مشارکت بخش خصوصی به منظور سرمایه‌گذاری در خرید ناوگان صورت گیرد؛ موضوعی که پزشکيان نیز در نشست‌های اخیر بر آن تاکید داشته و خواستار تامین تجهیزات (لوکوموتیو و واگن) همزمان با توسعه زیرساخت (ریل) به‌منظور جلوگیری از تاخیر در بهره‌برداری از پروژه‌های آتی شده است.

حذف ارز ترجیحی برنج خارجی

وزیر جهاد کشاورزی خبر از حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی برنج داد و افزود: از این پس ارز مورد نیاز واردات برنج با ارز مرکز مبادله تامین می‌شود. حذف ارز ترجیحی برنج در شرایطی اجرایی شد که در ماه‌های گذشته شاهد شدت گرفتن التهاب در بازار برنج بودهایم و واردات با ارز ترجیحی نیز تاکنون نتوانسته از شدت گرانی بکاهد. هرچند انتظار می‌رود با حذف ارز ترجیحی شاهد افزایش ورود این محصول به کشور باشیم.

به گزارش مهر، غلامرضا نوری قزلبه وزیر جهاد کشاورزی درباره گرانی لبنیات در بازار گفت: فقط این وزارتخانه متولی قیمت‌گذاری شیر خام است. وزیر جهاد کشاورزی افزود: قیمت اقلام مشمول هم از سبوی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین می‌شود. نوری قزلبه ادامه داد: نظارت بر قیمت این اقلام در بازار هم بر عهده وزارت جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت و نیز سازمان تعزیرات حکومتی است. نظارت در حال انجام است و رصد اقلام از سوی متولیان انجام می‌گیرد.

نوری قزلبه درباره جریان زبان دامداران به دلیل شیوع تب برفکی سویه جدید، عنوان کرد:به طور قطع داملاری‌های صنعتی دام‌های خود را بیمه کرده‌اند و در این خصوص مشکلی ندارند. وی افزود: با ورود سویه جدید این ویروس، کار گروه ملی تشکیل شد و یک سری منابع از سوی دولت مصوب شد. اقدامات مناسب برای واکنش سریع در حال انجام است و با همکاری بخش‌های خصوصی و دولتی تب برفکی در حال کنترل است. وزیر جهاد با اشاره به تامین واکسن مورد نیاز کشور تصریح کرد:واردات به اندازه مورد نیاز انجام شده است. همچنین تولید واکسن این ویروس در داخل کشور آغاز شده و بخش دولتی و خصوصی در آن مشارکت دارند.

وزیر جهاد کشاورزی گفت:با وجود تمام تلاطماتی که در کشور وجود دارد از جمله خشکسالی، بخش کشاورزی توانسته رونق تولید خود را حفظ کند. نوری قزلبه با اشاره به احتمال ۶۰ درصدی هجوم ملخ صحرایی به نوار جنوبی کشور گفت: سلامت مواد غذایی موضوع مهمی استسب چه برای مصرف داخل و چه صادرات. از این رو، وزارت جهاد کشاورزی به دنبال تامین مواد تکنیکال با کیفیت بالا برای تولید سموم استاندارد برای مقابله با آفات گیاهی است. وی ادامه داد: به طور قطع کشاورزان حاضر هستند سموم با کیفیت را خریداری کنند اگر چه باقیمت بالاتر اما به شرط اینکه از تاثیر آن بر فراوانی بیشتر مظمئن شوند. در این راستا باید حوزه ترویج فعالانه به کار خود ادامه دهد و آموزش درست مصرف سموم چه به لحاظ زمانی، میزان و کیفیت را به کشاورزان اطلاع‌رسانی کند. نوری قزلبه با اشاره به رویکرد وزارت جهاد کشاورزی در مبارزه با آفات گیاهی گفت: هدف ما به حداقل رساندن مصرف سموم شیمیایی و استفاده از آفات‌کش‌های بیولوژیک و سازگار با محیط است. وی اضافه کرد: اقدامات و برنامه‌ریزی‌های لازم برای مقابله با حمله ملخ صحرایی و بیماری‌های دام، به ویژه بیماری برفکی، مورد بررسی قرار گرفته است. بنابراین از ماه‌ها قبل اقدامات مقابله‌ای شامل اخذ مصوبه هیات دولت، مکاتبه با دستگاه‌های مرتبط مانند سازمان برنامه و بودجه و وزارت کشور و آمادسازی تجهیزات، سموم و ماشین‌لات انجام شده است. همکاری با سازمان مدیریت بحران نیز برای اجرای سریع و موثر مقابله انجام گرفته است. وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به همکاری‌های بین‌المللی در این راستا، عنوان کرد:منش دولت همکاری شفاف و دقیق با تمام نهادهای بین‌المللی از جمله فاو است. ما سعی داریم نقش بیشتری در این همکاری داشته باشیم و با به اشتراک گذاری اطلاعات و داده‌ها از تجربیات آنها استفاده کنیم. وی یادآور شد: با تمام تلاطمات موجود در حوزه‌های مختلف مثل خشکسالی، تولید در بخش کشاورزی رونق خود را حفظ کرده است. کالای اساسی در بازار به وفور وجود دارد و مشکلی در تامین کالاهای اساسی نداریم.

-
-

ضرورت بازتعریف سیاست‌های باغبانی در عصر کم‌آبی

تغییرات اقلیمی، گرمایش جهانی و عدم مدیریت صحیح منابع آبی در گذشته، منجر به ایجاد چالش‌های متعددی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی کشور شده است. در حال حاضر، یکی از مهم‌ترین راهکارها برای مدیریت صحیح منابع آب و خاک و در عین حال، تامین امنیت غذایی کشور، اصلاح الگوی کشت گیاهان زراعی و باغی و اصلاح الگوی تولید محصولات دامی و شیلاتی است. اصلاح الگوی کشت و تولید محصولات کشاورزی در سال‌های اخیر به یکی از کلیدی‌ترین موضوعات سیاستگذاری کشاورزی تبدیل شده است. موضوعی که دیگر یک توصیه فنی یا موضع اختیاری نیست، بلکه ضرورتی مهم برای مدیریت پایدار بحران آب و فرسایش خاک، کنترل آرزبری و تامین امنیت غذایی محسوب می‌شود. خوشبختانه یکی از رویکردهای مهم اخیر وزارت جهاد کشاورزی، سیاستگذاری برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی الگوی صحیح کشت و تولید محصولات کشاورزی است. یکی از این رویکردها و برنامه‌ها، اصلاح الگوی تولید محصولات باغبانی است که دارای اهمیت‌های زیادی است، زیرا سیاستگذار تلاش دارد هم از زاویه محدودیت آب و هم از زاویه نیاز کشور به تولید میوه‌های پرمصرف و جلوگیری از خروج ارز وارد بحث شوند. همین دودانه (محدودیت آب از یکسو و ضرورت کاهش واردات از سوی دیگر)، باعث شده است تصمیم‌گیری درباره توسعه باغات در مناطق مختلف پیچیدگی بیشتری پیدا کند.

روایت فرزین از نرخ تالار دوم

مریم لطفی – در مراسم رونمایی از ابزار پیش‌فروش ارز صادراتی، رئیس کل بانک مرکزی نرخ ارز معاملات در تالار دوم مرکز مبادله را اعلام کرد.

طبق گفته محمدرضا فرزین، «نرخ ارز معاملات در بازار دوم طی هفته‌های اخیر عموماً زیر ۱۰۰ هزار تومان بوده است و تنها در روز دوشنبه به‌دلیل تشدید التهابات، دو هزار تومان قیمت‌ها افزایش یافت.» براین اساس در حال حاضر اختلاف نرخ ارز در تالار دوم با بازار آزاد به بیش از ۲۴ درصد رسیده است. رئیس کل بانک مرکزی همچنین در سخنان خود تاکید کرد که عرضه ارز در تالار دوم افزایش خواهد یافت. بانک مرکزی در حال یافتن راه‌های جدید برای افزایش تامین مالی ارزی است. در این زمینه روز گذشته اوراق مراحیه ارزی «پتروشیمی بندر امام» و پیش‌فروش ارز ص صادراتی «بیدبلند خلیج‌فارس» رونمایی شد. طبق اعلام رئیس کل بانک مرکزی، دو ابزار جدید صندوق با درآمد ثابت ارزی و صندوق پروژه ارزی به زودی در دستور کار قرار خواهد گرفت.

روز گذشته، مراسم رونمایی از اوراق مراحیه ارزی «پتروشیمی بندر امام» و پیش‌فروش ارز صادراتی «بیدبلند خلیج‌فارس» با حضور محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی و مهدی غضنفری، رئیس صندوق توسعه ملی و جمعی از فعالان اقتصادی و بانکی کشور در مرکز مبادله ایران برگزار شد.

در این مراسم، محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی، تامین مالی تولید را دغدغه اصلی اقتصاد کشور برشمرد و گفت: بار اصلی تامین مالی کشور بر عهده نظام بانکی است، اما یکی از مشکلاتی که در حال حاضر وجود دارد این است که دهیم؛ چراکه بسیاری از حوزه‌های تولیدی کشور نیازمند تامین مالی ارزی هستند. رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به تمرکز این بانک برای استفاده از روش‌های نوین تامین مالی ارزی گفت: برخی از پروژه‌ها برای تامین مالی نیاز به ارز دارند، به همین دلیل تصمیم گرفتیم که ابزارهای نوین تامین مالی ارزی مانند اوراق مراحیه ارزی را طراحی و اجرا کنیم. او افزود: تاکنون از طریق اوراق صکوک ارزی منتشرشده ۶پروژه به ارزش ۵۱۰میلیون دلار تامین مالی شده است. هفتمین اوراق مربوط به پروژه پتروشیمی بندر امام به ارزش ۷۰میلیون دلاری در مرحله اول و ۸۰میلیون دلار در مرحله دوم (در آینده) و به ارزش کل ۱۵۰میلیون دلار انجام می‌شود. با این سرمایه‌گذاری پیش‌بینی می‌شود درآمد ارزی این پروژه ۴۰۰میلیون دلار افزایش یابد. فرزین تصریح کرد: برنامه بانک مرکزی و مرکز مبادله در سال جاری انتشار

تخصیص سکه طلا که در هشتاد و نهمین مرحله از حراج کاهش یافته بود، در نودمین مرحله افزایش یافت و به روال قبل بازگشت. طبق اعلام مرکز مبادله ایران، در نودمین حراج سکه مرکز مبادله، ۲۴هزار و ۱۱۰قطعه سکه طلای ضرب۱۴۰۴ شامل ربع، نیم و تمام سکه بهار آزادی تخصیص یافت. بر این اساس در مرحله نود حراج سکه طلا، ۱۷هزار و ۲۴۸قطعه سکه بیشتر از مرحله هشتادونهم سکه تخصیص داده شده است. در مرحله قبل حراج سکه طلا، ۶هزار و ۸۶۲قطعه سکه واگذار شده بود. بر این اساس به نظر می‌رسد در بازار سکه تقاضا همچنان وجود دارد. نکته قابل توجه آن است که میانگین قیمت قطعات سکه در دو حراج آخر اعلام نشده است. بانک مرکزی پیش از برگزاری نودمین مرحله حراج سکه، اعلام کرده بود که ۸۹۲ هزار انواع قطعات سکه در جلسات حراج و پیش‌فروش سکه طلا در سال جاری به متقاضیان تخصیص داده است. با افزودن سکه‌های تخصیص داده‌شده در مرحله آخر، تاکنون ۹۱۶هزار و ۱۰۰قطعه سکه طلا بانک مرکزی تخصیص داده شده است. طبق اطلاعات منتشرشده، تا پایان آذرماه ۴۶۰هزارقطعه انواع سکه پیش‌فروش‌شده وارد بازار می‌شود.

بانک مرکزی همچنین در نظر دارد طرح پیش‌فروش قطعات مختلف سکه طلا برای تحویل اسفندماه را نیز هفته پایانی آذرماه در مرکز مبادله برگزار کند.

اطلس جهانی حداقل دستمزد

گزارش شده است، اما آنچه قدرت خرید نهایی را تعیین می‌کند، مجموعه‌ای از مالیات‌ها، یارانه‌ها و خدمات عمومی است که می‌تواند فاصله میان اعداد اسمی و واقعیت زندگی روزمره شهروندان را کاهش می‌دهد.

تلاش برای بقا

بخش عمده کشورهای آفریقایی در پایین‌ترین سطوح جدول حداقل‌دستمزد اسمی قرار داشته و در برخی کشورها، مانند تانزانیا، غنا یا ماداگاسکار، حداقل دستمزد ماهانه به صورت غیر رسمی حتی کمتر از ۳۰ دلار است. با این حال نکته مهم این است که حتی همین ارقام ناچیز نیز پس از تعدیل بر اساس هزینه‌های زندگی و تورم بالا، به قدرت خریدی کمتر از حد بقا تبدیل می‌شوند. این وضعیت نشان می‌دهد که در بسیاری از اقتصادهای آفریقایی، حداقل دستمزد نه برای رفع نیازهای اساسی طراحی شده و نه ابزاری موثر برای مقابله با فقر شاغلان است. پایین‌بودن دستمزد واقعی در کشورهای آفریقایی نتیجه یک عامل منفرد نیست؛ بلکه حاصل برهم‌کنش چندین متغیر ساختاری است که با هم یک چرخه معیوب ایجاد می‌کنند. نخستین عامل، به‌روروی بسیار پایین نیروی کار در بسیاری از اقتصادهای آفریقایی است؛ زیرا بخش بزرگی از اشتغال در کشاورزی کپزاده، مشاغل خدماتی غیررسمی و فعالیت‌های خرد شکل می‌گیرد. در چنین محیطی، بنگاه‌ها توان و تمایل پرداخت دستمزدهای بالاتر را ندارند و هر افزایش دستمزد رسمی می‌تواند به خروج کارگران به بخش غیر رسمی برسد، جایی که هیچ حمایتی وجود ندارد و دستمزد واقعی حتی کمتر می‌شود. در وهله دوم تورم مزمن و نوسانات شدید ارزی باعث می‌شود ارزش اسمی دستمزد‌ها به سرعت فرسوده شود و حتی افزایش‌های دورهای هم دوام نیاورد. سوم، ضعف نظام‌های حمایت اجتماعی از جمله نبود بیمه بیکاری و هزینه بالای درمان و مسکن باعث می‌شود فشار هزینه‌های زندگی کاملاً بر دوش کارگران باشد. مجموعه این عوامل، همراه با کمبود سرمایه‌گذاری و ضعف زیرساخت‌ها، سبب می‌شود حداقل دستمزد در بسیاری از اقتصادهای آفریقایی حتی پس از تعدیل با PPP نیز کمتر از سطح بقا باقی بماند.

برندگان و بازندگان بزرگ‌ترین قاره جهان

برگشت دلار با تقویت عرضه

برده برداشت و همین سیگنال عرضه، فشار روانی ایجادشده در روزهای اخیر را تا حدی مهار کرد. در بازار سکه اما مسیر متفاوتی رقم خورد. سکه امامی با رشد قابل توجه یک‌میلیون و ۱۵ هزار تومانی از ۱۳۲میلیون و ۷۹۰ هزار تومان به ۱۳۳میلیون و ۸۰۵ هزار تومان رسید و بار دیگر سقف تاریخی جدیدی را ثبت کرد. تحلیل‌ها نشان می‌دهد افزایش بهای سکه بیشتر از آنکه ناشی از تحولات قیمت جهانی طلا باشد، به واکنش‌های رفتاری سرمایه‌گذاران و اثر نرخ دلار در روزهای اخیر بازمی‌گردد. در مقابل، طلای ۱۸ عیار با افت ۷۷ هزار تومانی از ۱۲میلیون و ۷۴۶ هزار تومان به ۱۲میلیون و ۶۶۹ هزار تومان رسید و ریزش مختصری را تجربه کرد. ریزش که نشان می‌دهد تطابق میان قیمت سکه و ارزش ذاتی آن همچنان با شکاف همراه است.

در سطح سیاستگذاری، مهم‌ترین محرک بازار انتشار اظهارات محمدرضا فرزین، رئیس کل

۱.۵میلیارد دلار اوراق ارزی برای تامین مالی پروژه‌ها است.

پیش‌فروش ارز صادراتی عملیاتی شد

روز گذشته، در مراسم مرکز مبادله، رئیس کل بانک مرکزی از پیش‌فروش ارز صادراتی به عنوان ابزار جدید تامین مالی ارزی نام برد و اعلام کرد: بانک مرکزی با هدف تقویت تولید و احیای رشد اقتصادی، ابزارهای جدید را طراحی کرده است. یکی از این ابزارهای جدید با عنوان پیش‌فروش ارز صادراتی که امروز برای نخستین‌بار در مقیاسی گسترده عملیاتی شده و هلدینگ خلیج‌فارس در قالب این ابزار عملیات تامین مالی خود را انجام داده است. ابزار پیش‌فروش ارز صادراتی، روشی نوین در بانک مرکزی ایران برای تامین مالی تولیدکنندگان و صادرکنندگان است که به آنها امکان می‌دهد در ازای تعهد به صادرات آتی، ارز خود را پیش‌فروش کرده و در حال حاضر نیازهای ریالی خود را برطرف کنند که این امر هم به «تامین مالی تولید» کمک کرده و هم «تشویق به صادرات» را در پی دارد. استفاده از این ابزار به این صورت است که صادرکننده یا تولیدکننده، ارز حاصل از صادرات آینده خود را پیش‌فروش می‌کند و در ازای این پیش‌فروش، مبلغی ریالی دریافت می‌کند. این اقدام با تعهد صادرکننده به بازگشت ارز حاصل از صادرات منوط است. به این صورت که صادرکننده متعهد می‌شود که در زمان مقرر، ارز صادراتی خود را تحویل دهد.

محمدرضا فرزین همچنین از طراحی دو ابزار جدید دیگر با همکاری وزارت اقتصاد و سازمان بورس خبر داد و افزود: این دو ابزار با عنوان صندوق با درآمد ثابت ارزی و صندوق پروژه ارزی در حال بررسی کارشناسی است. پس از بررسی‌های کارشناسی این ابزارها در هیات عالی بانک مرکزی مطرح شده و پس از جمع‌بندی، به‌عنوان ابزار جدید تامین مالی به کار گرفته می‌شود.

شرط مجوز فروش ارز در تالار دوم

رئیس کل بانک مرکزی در تشریح سیاست جدید ارزی بانک مرکزی برای فعالان اقتصادی گفت: تمام طرح‌ها و واحدهایی که ظرفیت استفاده نشده دارند، اگر سرمایه‌گذاری جدید انجام دهند و ظرفیت تازه‌ای ایجاد کنند، اجازه فروش ارز در بازار دوم ارزی را دریافت می‌کنند. این سیاست انگیزه‌ای قوی برای توسعه تولید و عاملی برای شکل‌گیری درآمدهای ارزی جدید است و می‌تواند در شرایط کنونی، به تامین مالی ارزی و سرمایه‌گذاری و تقویت تولید و رشد اقتصادی کشور کمک قابل‌توجهی کند.

رئیس هیات عالی با اشاره به اینکه از ماه‌های پایانی پاییز، نرخ رشد اقتصادی از وضعیت منفی خارج شده و دوباره مثبت شده است، اعلام کرد: امیدواریم مجموعه ابزارهای جدید در حوزه تامین مالی ارزی و ریالی بتوانند این روند مثبت را تقویت کند و بخشی از کاهش نرخ رشد نیمه اول سال را جبران کند. آخرین داده‌های بورس نیز نشان می‌دهد عملکرد شرکت‌های است و می‌تواند در شرایط کنونی، به تامین مالی ارزی و سرمایه‌گذاری و تقویت تولید و رشد اقتصادی کشور کمک قابل‌توجهی کند.

رئیس هیات عالی با اشاره به اینکه از ماه‌های پایانی پاییز، نرخ رشد اقتصادی از وضعیت منفی خارج شده و دوباره مثبت شده است، اعلام کرد: امیدواریم مجموعه ابزارهای جدید در حوزه تامین مالی ارزی و ریالی بتوانند این روند مثبت را تقویت کند و بخشی از کاهش نرخ رشد نیمه اول سال را جبران کند. آخرین داده‌های بورس نیز نشان می‌دهد عملکرد شرکت‌های

است و می‌تواند در شرایط کنونی، به تامین مالی ارزی و سرمایه‌گذاری و تقویت تولید و رشد اقتصادی کشور کمک قابل‌توجهی کند.

رئیس هیات عالی با اشاره به اینکه از ماه‌های پایانی پاییز، نرخ رشد اقتصادی از وضعیت منفی خارج شده و دوباره مثبت شده است، اعلام کرد: امیدواریم مجموعه ابزارهای جدید در حوزه تامین مالی ارزی و ریالی بتوانند این روند مثبت را تقویت کند و بخشی از کاهش نرخ رشد نیمه اول سال را جبران کند. آخرین داده‌های بورس نیز نشان می‌دهد عملکرد شرکت‌های

است و می‌تواند در شرایط کنونی، به تامین مالی ارزی و سرمایه‌گذاری و تقویت تولید و رشد اقتصادی کشور کمک قابل‌توجهی کند.

نرخ ارز تالار دوم چند است؟

فرزین با تاکید بر اینکه عملیات تامین ارز با قوت تمام در بانک مرکزی ادامه دارد، خاطرنشان کرد: در هفته جاری اتفاقات خوبی با فولادی‌ها و پتروشیمی‌ها برای افزایش عرضه ارز حاصل از صادرات در بازار دوم انجام شده است. نرخ معامله در بازار دوم طی هفته‌های اخیر عموماً زیر ۱۰۰ هزار تومان بوده است تنها در روز گذشته به دلیل تشدید التهابات دو هزار تومان قیمت‌ها افزایش یافت، امیدواریم با اقدامات انجام شده و فضای مثبتی که ایجاد می‌شود نوسانات در بازار غیر رسمی هم کنترل شود و بازار به ثبات برسد.

رئیس کل بانک مرکزی در پایان خاطرنشند کرد: بانک مرکزی در کنار وزارت اقتصاد، سازمان بورس و سایر نهادهای تامین مالی، با استفاده از ابزارهای نوین تلاش می‌کند مسیر رشد اقتصادی را تقویت کرده و شرایط مناسب‌تری برای تولید کشور فراهم کند.

تخصیص سکه طلا که در هشتاد و نهمین مرحله از حراج کاهش یافته بود، در نودمین مرحله افزایش یافت و به روال قبل بازگشت. طبق اعلام مرکز مبادله ایران، در نودمین حراج سکه مرکز مبادله، ۲۴هزار و ۱۱۰قطعه سکه طلای ضرب۱۴۰۴ شامل ربع، نیم و تمام سکه بهار آزادی تخصیص یافت. بر این اساس در مرحله نود حراج سکه طلا، ۱۷هزار و ۲۴۸قطعه سکه بیشتر از مرحله هشتادونهم سکه تخصیص داده شده است. در مرحله قبل حراج سکه طلا، ۶هزار و ۸۶۲قطعه سکه واگذار شده بود. بر این اساس به نظر می‌رسد در بازار سکه تقاضا همچنان وجود دارد. نکته قابل توجه آن است که میانگین قیمت قطعات سکه در دو حراج آخر اعلام نشده است. بانک مرکزی پیش از برگزاری نودمین مرحله حراج سکه، اعلام کرده بود که ۸۹۲ هزار انواع قطعات سکه در جلسات حراج و پیش‌فروش سکه طلا در سال جاری به متقاضیان تخصیص داده است. با افزودن سکه‌های تخصیص داده‌شده در مرحله آخر، تاکنون ۹۱۶هزار و ۱۰۰قطعه سکه طلا بانک مرکزی تخصیص داده شده است. طبق اطلاعات منتشرشده، تا پایان آذرماه ۴۶۰هزارقطعه انواع سکه پیش‌فروش‌شده وارد بازار می‌شود.

بانک مرکزی همچنین در نظر دارد طرح پیش‌فروش قطعات مختلف سکه طلا برای تحویل اسفندماه را نیز هفته پایانی آذرماه در مرکز مبادله برگزار کند.

اطلس جهانی حداقل دستمزد

در آسیا ارقام اسمی دستمزد‌ها تفاوت‌های چشم‌گیری را نشان می‌دهند. درحالی‌که کشورهای مانند کره‌جنوبی و ژاپن دستمزد‌های اسمی بالایی داشته و در مقایسه با سایر کشورهای آسیایی در صدر قرار دارند، کشورهای پرجمعیتی نظیر هند یا تاجیکستان در پایین‌ترین رتبه‌ها جای گرفته‌اند. با نگاهی به دو صدرنشین و قعرنشین آسیایی فاصله بین کشورها مشهودتر می‌شود. کره‌جنوبی با دستمزد اسمی معادل ۱۵۰۰ دلار در ماه و هند با ۴۶ دلار در دو سوی جدول قرار دارند. اگرچه تعدیل این ارقام و تبدیل آن به داده‌های حقیقی اختلاف موجود را کاهش می‌دهد اما به طور کامل حذف نمی‌کنند؛ زیرا این شکاف نه فقط اسمی بلکه ساختاری و مرتبط با به‌روروی و نظام رفاهی است. علاوه بر کره‌جنوبی نام کشورهایی همچون عربستان، ترکیه، ژاپن، کویت، بحرین و عمان نیز در میان بالاترین سطوح دستمزد واقعی می‌درخشد. در نقطه مقابل، هند، سریلانکا، بوتان، سوریه و میانمار پایین‌ترین دستمزد‌های واقعی در آسیا را دارند. این کشورها نه‌تنها دستمزد اسمی پایینی دارند، بلکه تورم بالا، عدم حمایت اجتماعی و سهم گسترده اشتغال غیررسمی باعث شده شکاف میان دستمزد اسمی و واقعی بسیار عمیق باشد. در این میان کشورهایی نظیر ایران به دلیل ضعف در انتشار داده‌ها در لیست حضور ندارند.

نگاهی به قاره آمریکا

در آمریکای شمالی و جنوبی نیز اعداد اسمی تفاوت زیادی دارند. کانادا با ۲ هزار و ۷۰۰دلار اسمی و برخی ایالت‌های آمریکا مانند واشنگتن با ۲ هزار و ۷۲۵ دلار اسمی در سطوح بالا قرار گرفته‌اند، اما هزینه‌های سنگین زندگی، به‌ویژه مسکن، بخش قابل‌توجهی از این دستمزد را مصرف کرده و قدرت خرید واقعی را محدود می‌کند. در مقابل، آمریکای لاتین با وجود برخی کشورها مانند اروگوئه و کاستاریکا که دستمزد‌های اسمی نسبتاً بالایی دارند، همچنان با تورم مزمن و کاهش شدید ارزش پول مواجه است. این معضل موجب می‌شود که دستمزد اسمی بالا، در عمل به دستمزدی واقعی با قدرت خرید پایین تبدیل شود.

کشورهای بدون حداقل دستمزد

علاوه بر ایران، تایلند و تایلند که به دلیل ضعف در ساختار اطلاعاتی، داده حداقل دستمزد آنها موجود نیست، برخی از ثروتمندترین کشورهای جهان مانند دانمارک، فنلاند، ایسلند، سوئد و نروژ نیز حداقل دستمزد قانونی ندارند. یکی از مهم ترین دلایل فقدان اطلاعات در این دسته از کشورها، شیوه متفاوت تعیین نرخ دستمزد نیروی کار است. در کشوری مانند سوئیس سیاستگذاران معتقدند که تعیین حداقل دستمزد باید طی فرآیند چانه‌زنی میان کارگر و کارفرما انجام شود، نه این‌که دولت نرخ ثابت تعیین کند. دولت این کشور بر این باور است که بازار رقابتی خود دستمزد منصفانه را تعیین می‌کند. در برخی دیگر از کشورها مانند نروژ، سوئد و دانمارک اتحادیه‌های کارگری با قدرت بالا وجود دارند و قراردادهای جمعی تقریباً همه مشاغل را پوشش می‌دهد. در این شرایط اتحادیه‌ها طی فرآیند مذاکره دستمزد را بالا نگه می‌دارند و قوانین کار به‌طور کلی از کارگران حمایت می‌کند. همچنین فقدان حداقل دستمزد به معنای شرایط بدتر برای نیروی کار نیست؛ بلکه در این کشورها حدود ۸۰ تا ۹۵ درصد نیروی کار تحت پوشش قراردادهای جمعی (CBA) قرار دارد. این قرارداده‌ا معمولاً سطح دستمزد را به‌مراتب بالاتر از حداقل‌های جهانی تعیین می‌کنند.

بانک مرکزی، درباره تقویت عرضه ارز و آغاز اجرای ابزارهای نوین تامین مالی ارزی بود. فرزین اعلام کرد توافق با شرکت‌های بزرگ پتروشیمی و فولادی از روز شنبه آغاز شده و هدف آن افزایش عرضه ارز در مرکز مبادله و بازار توافقی است؛ اقدامی که قرار است التهاب‌های اخیر را کاهش داده و نرخ‌ها را به محدوده طبیعی بازگرداند. او تاکید کرد که «موم نرخ‌ها در بازار دوم زیر ۱۰۰ هزار تومان» قرار دارد و رشدی اخیر بیشتر از پوشش نوسانات مقطعی بوده است. در بازار طلا نیز نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، با اشاره به کاهش قدرت خرید مردم اعلام کرد که مناسبت‌هایی مانند روز زن و شب یلدا توان تحریک تقاضا را ندارند و طلا «به آخرین داریی در سبد خرید خانوارها» تبدیل شده است. او بخش عمده رشد طلا در روزهای اخیر را به افزایش نرخ دلار نسبت داد و گفت تا زمانی که وضعیت اقتصادی مردم بهبود نیابد، نمی‌توان به رونق معاملات امیدوار بود.

❖ سبقت رمزارزها از اداره مالیات

بر اساس گزارش جدیدی که توسط یک رسانه کانادایی و با استناد به اسناد دادگاهی منتشر شده، اداره درآمد کانادا (CRA) در ۳ سال گذشته بیش از ۱۰۰ میلیون دلار کانادا (حدود ۷۲میلیون دلار آمریکا) از طریق حسابرسی‌های مرتبط با ارزهای دیجیتال جمع‌آوری کرده است، اما از سال ۲۰۲۰ تاکنون حتی یک پرونده کیفری نیز در این حوزه تشکیل نداده؛ مساله‌ای که نشان‌دهنده محدودیت‌های ساختاری در توان اجرایی این نهاد است.

گفته می‌شود تیم ۳۵ نفره حسابرسی کریپتوی اداره درآمد کانادا تاکنون بیش از ۲۳۰ پرونده را بررسی کرده و برآورد می‌کند که حدود ۴۰درصد از مالیات‌دهندگان استفاده‌کننده از پلتفرم‌های کریپتو یا اظهارنامه مالیاتی ارائه نداده‌اند یا در معرض ریسک بالای عدم تطبیق هستند. با این حال، عالی‌ترین حسابرس حوزه کریپتو در اداره درآمد کانادا در یک اظهاریه رسمی پذیرفته که این نهاد «راه قابل اتکایی برای شناسایی مالیات‌دهندگانی که در فضای کریپتو فعالیت می‌کنند و ارزیابی میزان پایبندی آنان» به تعهدات مالیاتی ندارد.

مسیر دشوار شفافیت علوه بر این، طبق گزارش، اداره درآمد کانادا حکم دادگاه برای دریافت اطلاعات ۲۵۰۰ کاربر از Dapper Labs، شرکت سازنده NFTهای NBA Top Shot و CryptoKitties، دریافت کرده است. اداره درآمد کانادا در ابتدا به دنبال اطلاعات ۱۸هزار کاربر برتر Dapper بود، اما پس از مذاکره با مدیران و وکلای شرکت، با عدد ۲۵۰۰ کاربر موافقت شدد. درخواست اداره درآمد کانادا به دادگاه فدرال کورت در ماه سپتامبر تنها دومین مورد از این نوع دستور افشای اطلاعات علیه یک شرکت کریپتویی کانادایی بود؛ پیش از این نیز در سال ۲۰۲۰ دستور مشابهی برای صرافی Conquare صادر شده بود.

با وجود موفقیت مالی اداره درآمد کانادا در این حوزه، اجرای قوانین همچنان دشوار باقی مانده است. دولت پیش‌تر نسبت به احتمال فرار مالیاتی کاربران این شرکت به‌مستدر در نظر می‌گذاشت، اما پس از مدتی به دلیل نبود مقررات شفاف در اداره درآمد کانادا پاسخگو شناخته نشد. از سال ۲۰۲۰ تاکنون، اداره درآمد کانادا پنج تحقیق کیفری مرتبط با دارایی‌های دیجیتال را آغاز کرده که چهار مورد هنوز در جریان است و هیچ‌کدام به طرح اتهام نرسیده‌اند. این نهاد تأخیرها را ناشی از پیچیدگی پرونده‌های فرا ارزی، محدودیت شواهد، و نیاز به همکاری‌های بین‌المللی دانسته است.

اداره درآمد کانادا در پاسخ اعلام کرد: «تحقیقات کیفری این نهاد پیچیده است و اغلب سال‌ها زمان می‌برد. مدت زمان لازم برای هر تحقیق بستگی به پیچیدگی، تعداد افراد درگیر، دسترسی به شواهد، درخواست‌های بین‌المللی برای کمک و میزان همکاری شاهدان دارد تا مشخص شود آیا با تشکیل پرونده کیفری مواجه است یا خیر.» این خلا‌اجرای در شرایطی رخ می‌دهد که کانادا در حال پیشبرد قوانین جدید مرتبط با استیبل‌کوین‌ها و آماده‌سازی برای راه‌اندازی یک سازمان ویژه جرائم مالی تا بهار ۲۰۲۶ است. وزیر دارایی، فرانسوا-فیلیپ شامپاین، در اکتبر اعلام کرد این نهاد جدید «اولین سازمان کنس ادایی کاملاً اختصاص‌یافته به تحقیق درباره جرائم مالی پیشرفته و بازبایی عواید مجرمانه» خواهد بود.

در همین حال، اداره مبارزه با پول‌شویی کانادا فعال‌تر عمل کرده و اخیراً صرافی Cryptomus را به پرداخت جریمه‌ای بی‌سابقه به مبلغ ۱۷۶٫۹۶میلیون دلار کانادا (۱۲۶٫۲میلیون دلار آمریکا) به دلیل نقض قوانین ضد پول‌شویی و دور زدن تحریم‌ها محکوم کرده است. همچنین در اواخر سپتامبر، این نهاد جریمه ۹۵میلیون دلاری (۱۴۰٫۱میلیون دلار آمریکا) علیه صرافی بین‌المللی KuCoin صادر کرد. KuCoin در حال تجدیدنظرخواهی از این حکم در دادگاه‌های کانادا است. همچنین اداره درآمد کانادا در ماه مه سال گذشته Binance را ۴میلیون دلار کانادا (۴٫۲میلیون دلار آمریکا) جریمه کرده بود.

در مجموع، این گزارش تصویر روشنی از توانایی دولت‌ها از بررسی صورت‌حساب‌های رمزارزی و مالیات‌ستانی از آنها ارائه می‌دهد؛ هرچند حسابرسی‌های رمزارزی در کانادا درآمد قابل‌توجهی ایجاد کرده‌اند، اما نبود ابزارهای نظارتی قوی، روند‌های حقوقی طولانی و ضعف در شناسایی دقیق فعالان کریپتو باعث شده اجرای واقعی قانون با چالش‌های جدی روبه‌رو شود؛ چالش‌هایی که اگر برطرف نشوند، می‌توانند به معضل بزرگ‌تری برای اقتصاد دیجیتال کانادا تبدیل شوند. باید توجه داشت که این رویه به کانادا محدود نیست و رمزارزها این چالش‌ها را برای سایر دولت‌ها هم ایجاد کرده‌اند. وضعیتی که نیازمند بازنگری جدی‌تر چارچوب‌های مالیاتی و تطبیق آنها با فناوری‌های جدید است.

بازگشایی پرحاشیه «وامید» در عین حال که توجه بسیاری از فعالان بازار را به خود جلب کرد، بار دیگر نقش نظارت و شفافیت در معاملات را نشان داد. بسیاری از فعالان بازار معتقدند که تصمیم ناظر اگرچه در ظاهر از جذابیت سودی خاصی کاست، اما در عمل به تقویت اعتبار بازار کمک می‌کند؛ زیرا جلوگیری از ثبت قیمت‌های غیرمنطقی یا رفتارهای غیرمتعارف، از اهمیت بالایی در مسیر اعتمادسازی برخوردار است. از سوی دیگر، واکنش معامله‌گران به این رویداد نیز قابل‌تأمل بود. بخشی از بازار، این اصلاح‌شاکس را یک «بازگشت منطقی» دانست. این گروه معتقدند که رشد پایدار بورس باید بر اساس جریان نقدینگی واقعی و بنیاد شرکت‌ها شکل بگیرد، نه بر اثر یک نماد خاص. در مقابل، برخی هم این تصمیم را موجب کاسته‌شدن از هیجان مثبت بازار ارزیابی کردند. با این حال، به نظر می‌رسد اثر روانی این ماجرا کوتاه‌مدت باشد و مسیر اصلی بورس همچنان به رفتار نقدینگی و متغیرهای کلان وابسته بماند.

اما آنچه در صحنه معاملات بازار سرمایه می‌گذرد، نشان می‌دهد بورس تهران بار دیگر در مرکز توجه سرمایه‌گذاران قرار گرفته و ثبات این مسیر، بیش از هر چیز به نوسانات بازار ارز وابسته خواهد بود. بررسی ورود و خروج پول حقیقی به بازار سهام نشان می‌دهد ورود پول حقیقی نسبت به روز قبل آن با کاهش قابل‌توجهی مواجه شده است. کارشناسان احتیاط سهامداران را در راستای عقب‌نشینی دلار در معاملات روز گذشته می‌دانند. بازار سهام دیروز شاهد ورود قابل‌توجه پول از سوی سرمایه‌گذاران حقیقی نبود و حدود ۳۰۰میلیارد تومان پول تازه مسیر بورس را انتخاب کرد. با توجه به اینکه رشد انتظارات تورمی و فاصله‌ای که بورس در ماه‌های گذشته از سایر دارایی‌ها گرفته بود، موجب شد توجه معامله‌گران دوباره به سهام جلب شود، در صورت تداوم عقب‌نشینی دلار، سناریوی اصلاح بورس نیز محتمل خواهد بود. با این حال، ارزش معاملات ۷روز است که بالای سطح ۱۰ همت ثابت مانده و این موضوع نشان می‌دهد که هرچند فضای احتیاط نسبت به گذشته کم‌رنگ‌تر شده، اما همچنان سایه تردیدها به‌طور کامل از سر بازار برداشته نشده است. در واقع، بخشی از فعالان بازار معتقدند روند فعلی رشد می‌تواند ادامه‌دار باشد، اما هم‌زمان مجموعه‌ای از متغیرهای اقتصادی مانع از شکل‌گیری رک‌الی مطمئن می‌شود.

یکی از مهم‌ترین این عوامل، افزایش بازده اوراق دولتی و احتمال عبور نرخ بهره از محدوده ۴۰ درصد است. این امر جذابیت دارایی‌های بدون ریسک را افزایش داده و عملاً سقف انتظارات از نسبت قیمت به سود شرکت‌ها را محدود می‌کند. در چنین فضایی، هرچند جریان ورود پول حقیقی نشانه‌ای مثبت برای بازار تلقی می‌شود، اما آینده بورس همچنان به چگونگی رفتار سیاستگذاری‌های مالی و ارزی وابسته خواهد بود. عوامل مذکور می‌توانند مسیر صعودی بورس را تثبیت کنند یا به‌عنوان مانعی جدی بر سر راه آن ظاهر شوند.

سرانجام رکوردشکنی‌ها

در روزهای گذشته با اوج‌گیری بازارهای موازی و حرکت دلار به سمت سطوح تاریخی، بورس تهران نیز وارد مرحله جدیدی از رشد شد. به این ترتیب همان‌طور که در روزهای اخیر نیز مشاهده کردیم شاخص کل تقریباً هر روز مرزهای جدیدی را پشت سر گذاشته است. تجربه ادوار گذشته بازار سرمایه نشان می‌دهد صعود نرخ ارز معمولاً موتور انتظارات تورمی را روشن کرده و جریان سرمایه‌های خرد را از سپرده‌ها و دارایی‌های کم‌ریسک به سمت بازار سهام سوق می‌دهد. این بار نیز همین اتفاق در حال تکرار است. افزایش ارزش دلار، چشم‌انداز درآمدی شرکت‌های صادرات‌محور را پررنگ‌تر کرده و هم‌زمان باعث شده ارزش جایگزینی بسیاری از صنایع با شتاب بیشتری رشد کند. به همین دلیل معامله‌گران نیز اقبال بیشتری به سمت شرکت‌های بزرگ و دلاری نشان می‌دهند. اکنون بخش بزرگی از کارشناسان بازار با این فرض معامله می‌کنند که تثبیت نرخ ارز در سطوح فعلی می‌تواند ستون اصلی تداوم روند صعودی بورس باشد.

اظهارات کارشناسی حاکی از آن است که رشد اخیر دلار، علاوه بر کاهش شکاف میان ارزش بازار و ارزش ذاتی بسیاری از سهام، زمینه را برای بازگشت دوباره پول حقیقی و افزایش عمق معاملات فراهم کرده است. نتیجه این ترکیب، ثبت رکوردهای پی‌درپی و بازگشت هیجان مثبت به تالار فیشتای در روزهای اخیر بوده است. گزارش‌های سماعه و شش‌ماهه آقابرگي، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» ضمن بررسی وضعیت این روزهای بورس تهران اظهار کرد: روند شاخص‌های بورسی در هفته‌های اخیر نشان می‌دهد بازار سهام برخلاف انتظار بسیاری از فعالان اقتصادی، در مسیری شتابان‌تر از سایر بازارهای دارایی حرکت می‌کند. شاخص کل و شاخص شناور آزاد از ابتدای سال تاکنون بازدهی بیش از ۳۰ درصد را ثبت کرده‌اند و عبور شاخص کل از محدوده ۳میلیون و ۵۰۰ هزار واحد بار دیگر توجه سرمایه‌گذاران را به ظرفیت‌های بازار جلب کرده است.

به گفته این کارشناس بازارهای مالی، این رشد در حالی رقم خورده که بازارهای موازی همچون ارز و سکه رزودتر وارد مدار صعودی شده بودند و همین تحولات به‌عنوان یک «سیگنال پیش‌نگر» عمل کرد. چرا که افزایش نرخ ارز، به‌طور مستقیم بر درآمد شرکت‌های صادرات‌محور و صنایع دارای فروش ارزی اثرگذار است. گزارش‌های سماعه و شش‌ماهه نیز تایید می‌کند که اگرچه حاشیه سود تعدادی از شرکت‌ها کاهش داشته، اما قدر مطلق سودآوری در بخش عمده‌ای از بنگاه‌ها رشد کرده است. این امر نشان از مدیریت سود و تعدیل اثرات سیاست‌های کنترلی دارد.

در ادامه افزود: در عین حال، ارزش دلاری بازار سرمایه که زمانی به حدود ۳۳۰میلیارد دلار می‌رسید اکنون در سطوح پایین‌تری قرار دارد و همین فاصله، بخشی از جذابیت فعلی بورس را توضیح می‌دهد. نسبت‌های ارزش‌گذاری، افزایش ارزش جایگزینی شرکت‌ها و اثر تورم بر دارایی‌های واقعی همگی عواملی هستند که بورس را نسبت به دیگر بازارها در موقعیت برتری قرار می‌دهند.

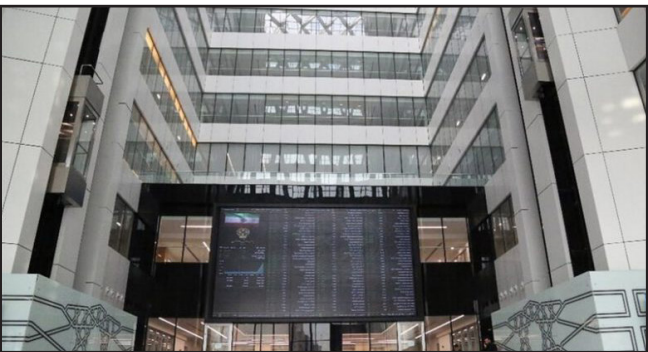
آقابرگي با بیان اینکه با وجود ریسک‌های سیاسی، بودجه‌ای و ابهام در سیاستگذاری، بازار سهام هنوز ظرفیت رشد دارد، اظهار کرد: رسیدن شاخص کل به محدوده ۴میلیون واحد در صورت ثبات متغیرهای کلان، سناریویی دور از ذهن نیست. در مجموع، بورس همچنان یکی از مستعدترین بسترها برای جذب نقدینگی ارزیابی می‌شود؛ بازاری که بیش از دیگر رقبا توانسته خود را با شرایط تورمی اقتصاد ایران تطبیق دهد.

درحالی‌که بازار سرمایه در چند روز اخیر صعود قدرتمندی را تجربه کرده، اما به نظر می‌رسد همچنان جریان نقدینگی با احتیاط بیش‌تری به بازار سهام می‌آید. آرد پورکار، کارشناس بازار سرمایه، در یک گفت‌وگوی تحلیلی با دنیای اقتصاد به تشریح مهم‌ترین متغیرهای اثرگذار بر جریان نقدینگی و روند عمومی بورس پرداخت. او معتقد است که بازار سرمایه آرام‌ارام وارد مسیر صعودی شده، اما برخلاف موج‌های گذشته، این صعود از جنس جهش‌های سریع نیست و بیشتر رنگ و بوی رشد منطقی و پله‌ای دارد.

برخلاف دوره‌های گذشته که بورس تهران با پول‌های درشت در مسیر صعودی گام برمی‌داشت، این‌بار بازار سهام از منظر جریان نقدینگی تفاوت‌هایی را نشان می‌دهد. آرد پورکار، کارشناس بازار سرمایه در این خصوص توضیح داد: انتشار خبرهایی درباره عرضه از حاصل از صادرات شرکت‌های فولادی در بازار دوم، نخستین جرقه این تغییر بود و سپس رزمه‌مهایی مبنی بر احتمال پیوستن شرکت‌های پتروشیمی به این سازوکار نیز منتشر شد. او گفت بازار این پیام را دریافت کرد که ممکن است بخش قابل‌توجهی از ارز صادراتی صنایع بزرگ با نرخ‌های بالاتر و واقعی‌تر عرضه شود و همین مسأله انتظارات سهامداران را دگرگون کرد. به تعبیر او، بازار زمانی که احساس کند نرخ‌های تسعیر ارز در حال واقعی‌تر شدن است، به‌صورت طبیعی ارزش‌گذاری خود را تنظیم می‌کند و همین موضوع باعث شد که پس از یک دوره کاهش ارزش معاملات، دوباره شاهد بالا رفتن حجم و ارزش دادوستدها باشیم.این کارشناس بازار سرمایه افزود که هم‌زمان با رشد دلار آزاد و انتشار اخبار مثبت درباره سازوکارهای ارزی، ورود نقدینگی به بازار افزایش یافت و شاهد کلاس صعودی جدیدی در برخی نمادهای بزرگ بودیم؛ هرچند این روند، شتابان و پرهیجان نبود. او تأکید کرد که کیفیت معاملات اخیر با آنچه در موج‌های صعودی قبلی دیده می‌شد تفاوت جدی دارد. به باور او، رشد فعلی بازار بیشتر یک حرکت آرام، پیوسته و پله‌ای است که پس از هر گام، عوامل بنیادی و اخبار جدید را ارزیابی می‌کند و سپس به مسیر خود ادامه می‌دهد. پورکار می‌گوید: این‌بار بازار کمتر درگیری‌های احساس کل را از رویدادهای شرکتی می‌تواند تأثیر

خوراک پتروشیمی‌ها، عرضه ارز صادراتی فولادی‌ها در بازار دوم و حتی احتمال گسترش این رویکرد به صنایع دیگر عنوان می‌کند.

محرك‌های اوج‌گیری شاخص

موضوع مهم دیگر، افزایش عرضه ارز با همراهی شرکت‌های پتروشیمی و فولادی در بازار دوم است؛ عاملی که می‌تواند به کاهش شکاف ایجادشده میان نرخ دلار آزاد و نرخ نمایای منجر شود. در حال حاضر این شکاف به بالاترین سطوح خود رسیده و در صورت تداوم این سیاست، می‌توان انتظار داشت اختلاف مذکور تا حدود ۷ درصد کاهش یابد و بازار به سمت درجی به سمت تک‌نرخ‌شدن ازش پیش برود. برای روزهای آینده، به نظر می‌رسد بازار سهام همچنان روند صعودی خود را حفظ کند، هرچند با هیجان و نوسان کمتر نسبت به هفته‌های گذشته. گروه‌هایی مانند خودرویی‌ها، فلزات اساسی، پتروشیمی‌ها، بانک‌ها و پالایشی‌ها می‌توانند به‌تأواب نقش لیدری بازار را بر عهده بگیرند و شاخص کل را از محدوده ۳میلیون و ۵۰۰ هزار واحد به سمت سطح ۳میلیون و ۶۰۰ هزار واحد در گام بعدی هدایت کنند. به نظر می‌رسد رویکرد فعلی بازارساز نیز دست‌کم در کوتاه‌مدت ادامه‌دار باشد.

در کنار این موارد، یکی از مهم‌ترین شروط تحقق رشد پایدار در بازار سهام، کاهش ریسک‌های سیاسی و آرام بودن شرایط منطقه‌ای و جغرافیایی است. آرامش در این حوزه می‌تواند به ثبات بیشتر در متغیرهای اقتصادی منجر شود و زمینه را برای بازگشت بازار سرمایه به ارزش‌های ذاتی خود فراهم کند. در چنین شرایطی، بورس تهران این امکان را خواهد داشت که بر اساس تحلیل‌های بنیادی، جاماندگی خود نسبت به بازارهای موازی را جبران کند. در مجموع، در صورت تداوم ثبات سیاسی و اقتصادی تا پایان سال، این احتمال وجود دارد که شاخص کل بورس تهران بتواند تا سطوحی در بازه ۳میلیون و ۸۰۰ هزار تا ۴میلیون واحد نیز پیشروی کند.

هشدار به معامله‌گران

موج‌سواری بورس

❖ **فرانز نعمتی – بورس تهران ۸ روز متوالی است که در مدار صعودی حرکت می‌کند و دوباره توجه سرمایه‌گذاران حقیقی را به خود جلب کرده است.**

دیروز شاخص کل به سقفشکنی‌های خود ادامه داد و در ادامه مسیر صعودی هفته‌های اخیر، سرانجام موفق شد وارد کانال ۳۵میلیون واحدی شود و نقطه عطفی جدید را در تاریخ خود ثبت کند. این صعود که با حمایت افزایش تقاضای حقیقی و رشد قیمت دلار همراه بوده است، باعث شده شاخص کل طی روزهای اخیر به‌طور پیوسته رکوردهای تازه‌ای را به دست آورد. در واقع، بازار سهام پس از عبور از سقف‌های ۳۳ و ۳۴میلیون واحدی، بدون آنکه با مقاومت‌های جدی روبه‌رو شود، توانست مسیر صعود را ادامه دهد و حالا در محدوده‌ای قرار گرفته که پیش از این هرگز تجربه نکرده بود.افزایش نرخ ارز و تقویت انتظارات تورمی شرکت‌ها، مهم‌ترین عواملی هستند که این موج صعودی را تقویت کرده‌اند.

در کنار این عوامل، افزایش ارزش معاملات و ورود پول تازمنفس حقیقی‌ها نیز نشان می‌دهد ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران بیشتر شده است. همچنین عبور شاخص هموزن از سقف‌های پیشین نشان می‌دهد که این رشد، محدود به صنایع بزرگ شاخص‌ساز نبوده و بخش قابل‌توجهی از بدنه بازار نیز در این روند مشارکت داشته است. گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با کارشناسان بازار سرمایه نشان می‌دهد، تداوم حضور بورس در کانال ۳۵میلیون واحدی و فتح سقف‌های جدیدتر، بیش از هر چیز به ثبات متغیرهای کلیدی اقتصاد، سیاست‌های ارزی و ورود مستمر پول وابسته است. اکنون پرسشی که مطرح می‌شود، این است که آیا بازار می‌تواند این مسیر پرشتاب را حفظ کند یا نیازمند یک دوره استراحت خواهد بود؟ بسیاری از تحلیلگران روند کوتاه‌مدت بورس را منوط به وضعیت متغیرهای اثرگذار بر بازار به ویژه نرخ دلار آزاد می‌دانند.

بازار سه‌شنبه از لنز آمار

شاخص کل با رشد ۰٫۷۱ درصدی یک سقف تازه ساخت و برای هشتمین

بورس از نگاه تابلوخوانی

بورس تهران بعد از ۸ آذرمه که یک روز با افت ۹ هزار واحد را به همراه داشت، ۸ روز معاملاتی را طی کرد که در آن شاخص کل هر روز رشد قابل‌توجهی را رقم زد. در این ۸ روز شاخص کل در مجموع، بیش از ۲۲۴ هزار واحد رشد به ثبت رساند. به نظر برخی کارشناسان و فعالان بازار سرمایه، بخشی از صعود، یک رشد تورمی بوده و بخش دیگر به دلیل تزریق اخبار مثبت به بازار رقم خورده است.

جاماندگی دلاری بورس

مسعود مهدیان، کارشناس بازار سرمایه به ارزیابی بازار سهام پرداخت و گفت: معاملات سه‌شنبه بورس تهران در ادامه روند صعودی روزهای اخیر، در مدار مثبت دنبال شد. البته شدت نوسانات نسبت به روز دوشنبه کاهش یافت و به‌ویژه در سهام شاخص‌ساز، بازار بیشتر در وضعیت تعادلی قرار داشت. در پایان معاملات، شاخص کل با رشد حدود ۲۴ هزار واحدی از محدوده ۳میلیون و ۵۰۰ هزار واحد عبور کرد. ارزش معاملات نسبت به روز دوشنبه اندکی کاهش یافت و در حدود ۱۲ همت به ثبت رسید. همچنین ورود پول حقیقی در معاملات امروز حدود ۳۰۰میلیارد تومان برآورد شد.

در روزهای اخیر، مجموعه‌ای از اخبار مثبت به بازار تزریق شده است؛ از جمله اعلام تعدیل مثبت شرکت‌های پالایشی در پی مصوبه شورای اقتصاد درباره دستورالعمل نحوه صدور مجوز صادرات نفتی در راستای وصول مطالبات پالایشگاه‌ها، همچنین اثرگذاری نرخ ارز بر عملکرد بانک‌ها و از سوی دیگر، روند افزایشی تورمی در اغلب بازارها از جمله بازار ارز. این عوامل که به‌ویژه برای صنایع دلاری اهمیت بالایی دارند، موجب شد شاخص کل پس از تثبیت و عبور از سقف قبلی، مسیر صعودی خود را ادامه دهد. اکثر بازارها طی ماه‌های اخیر با رشد‌های تورمی مواجه شده‌اند. بورس تهران به لحاظ ارزش دلاری بازار و مؤلفه‌های بنیادی، همچنان در محدوده‌ای حدود ۱۰۰میلیارد دلار قرار دارد و نسبت به سایر بازارها از منظر ارزش‌گذاری، دچار جاماندگی است. از این منظر، همچنان ظرفیت و فضای رشد برای بازار سهام وجود دارد.

با این حال، عواملی که حول اقتصاد کلان کشور و سایر بازارها می‌چرخد و از آن با عنوان ریسک‌های سیستماتیک یاد می‌شود، همچنان بر رفتار سرمایه‌گذاران سایه انداخته است. این موضوع باعث شده بخش زیادی از فعالان بازار با دیدی محتاطانه و کوتاه‌مدت معامله کنند که در نتیجه، نوسانات و هیجانات مقطعی در بورس تهران افزایش می‌یابد. با وجود این شرایط، بازارساز در روزهای اخیر عملکرد قابل‌قبولی داشته و تلاش کرده است با هدایت جریان نقدینگی میان گروه‌های اثرگذار، تعادل بازار را حفظ کند. در همین راستا، سهام کوچک‌تر نیز هم‌راستا با رشد شاخص هموزن وارد مسیر صعودی شدند.

▼ سکوت شورای‌شهر درباره طرح ترافیک
شورای‌شهر تهران نسبت به تصمیم کارگروه اضطرار درخصوص اجرای طرح زوج و فرد از درب منزل و لغو معافیت خودروهای دارای طرح ترافیک سالانه و ماهانه سکوت کرد؛ این در حالی بود که رئیس شورای‌شهر تهران در جلسه علنی روز گذشته با استناد به گزارش سازمان محیط‌زیست، گازوئیل کم‌کیفیت مصرفی در نیروگاه‌ها و صنایع و همچنین خودروهای دیزلی را عامل اصلی آلودگی هوای تهران عنوان کرد.
کارگروه اضطرار آلودگی هوای تهران از ابتدای آذر امسال نسبت به اجرای طرح زوج و فرد از درب منزل با هدف مهار آلودگی هوا اقدام کرد، این تصمیم به‌هین‌جا ختم نشد و در ادامه از نیمه آذر امسال کار گروه اضطرار اعلام کرد، خودروهایی که به شکل سالانه و ماهانه نسبت به خرید طرح ترافیک اقدام کرده‌اند نیز ملزم به رعایت طرح زوج و فرد بوده و در غیراین‌صورت مشمول جریمه می‌شوند، درحالی‌که شورای‌شهر نهاد بالادست تصویب قوانین مربوط به عوارض طرح ترافیک است، انتظار می‌رفت که اعضای شورای‌شهر در جلسه علنی روز سشنه بهجدم آذر مساه به این تصمیم کارگروه اضطرار انتقاد کنند، اما چنین نشد و خبری از اعتراض به تضییع حقوق شهروندانی که طرح خریداری کرده‌بودند، در صحن شورا نشد.
البته رئیس شورای‌شهر تهران در این جلسه تأکید کرد: کیفیت پایین گازوئیل مصرفی در نیروگاه‌ها، صنایع و خودروهای دیزلی در بروز آلودگی هوای تهران دخیل است. وی ادامه‌داد: طبق گزارش اعلامی در هفته گذشته متأسفانه میانگین مرگ و میر ناشی از آلودگی از ۱۸۰ نفر به ۲۲۰ نفر افزایش داشته و این اتفاق یک فاجعه عظیم است. اگرچه وزارت نفت ادعای توزیع سوخت باکیفیت را دارد، اما گزارش‌های محیط‌زیستی حاکی از آلودگی قابل‌توجه سوخت‌های دیزلی است.
چمران گفت: وزارت نفت می‌گوید گازوئیل با استاندارد یورو۵ و گوگرد زیر ۵۰ ppm تحویل می‌دهد، اما کارشناسان محیط‌زیست و دانشگاه‌ها می‌گویند واقعیت چیز دیگری است و سوخت گازوئیل تحویلی وزارت نفت بالای ۵۰۰۰ ppm است و آلودگی همچنان باقی است.چمران همچنین تأکید کرد: ما زمانی می‌توانیم آلودگی را به شکل جدی کاهش دهیم که از سوخت پاک استفاده کنیم؛ مترو گسترش ندهیم، ناوگان اتوبوسرانی را نوسازی کنیم، اتوبوس‌های برقی و گازسوز وارد کنیم و مصرف سوخت خودروهای شخصی را از بیش از ۱۲ لیستر در ۱۰۰ کیلومتر به زیر ۱۲ لیتر برسانیم (همان‌طور که جناب آقای دکتر پزشکیان توصیه کردند و دنیا هم به آن رسیده‌است) و باید به خودروهای کم‌مصرف و پاک امتیاز ویژه بدهیم. رئیس شورا با اشاره به ضرورت توسعه حمل‌ونقل پاک در پایتخت، از صنعتگران داخلی خواست تا با تولید دوچرخه و موتورسیکلت برقی، به کاهش آلودگی هوای تهران کمک کنند.وی با بیان اینکه ۳۲ درصد آلودگی هوای تهران ناشی از موتورسیکلت‌هاست، گفت: اخیراً فیلمی مشاهده کردم که در آن دوچرخه برقی با روش «تولید بدون کارخانه» و با استفاده از ظرفیتهای پرکننده تولید، مونتاژ و عرضه می‌شد. این یک الگوی قابل تأمل است، این کار بسیار خوبی است.چمران افزود: می‌توانیم به‌جای جولان موتورسیکلت‌های آینده، از دوچرخه برقی که هم کم‌طرزتر، هم ساده‌تر و هم کم‌اثر پاک است، استفاده کنیم. این قطعا به نفع شهر و سلامت مردم خواهد بود.
رئیس شورای‌شهر تهران خطاب به سازندگان موتورسیکلت در کشور گفت: به‌جای رقابت سنتی و تبلیغات پرهزینه، بخشی از این منابع را به سمت تولید موتورسیکلت برقی سوق دهید. قطعا شورا و شهرداری تهران از این امر حمایت می‌کنند و برنامه‌های تشویقی برای آن پیش‌بینی خواهند کرد. وی تأکید کرد: از دولت نیز می‌خواهیم در این زمینه همکاری کرده و سیاست‌های حمایتی اتخاذ کنند. اگر صنعتگران یا به میدان بگذارند، ما آماده حمایت از آنها هستیم.
 ■
 ▼ وزن صادراتی منطقه ویژه خلیج فارس بر اساس آمار منتشر شده، شرکت‌های مستقر در این منطقه توانسته‌اند به‌رغم تحریم‌ها، محدودیت‌های جهانی و نوسانات بازار، روندی صعودی در تولید و صادرات محصولات خود حفظ کنند و نقش موثری در تیراقتصاد صادرات غیرنفتی کشور ایفا کنند که در این زمینه عملکرد شرکت‌های فولادی مستقر در منطقه همچون فولاد هرمزگان، مادکوش، صبا فولاد خلیج فارس و فولاد کاهو جنوب کیش برجسته بوده است. محمدرضا پیرحسینلو، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس گفت: در این منطقه با پشتیبانی هم‌جانیه امیدورو، همراهی شرکت‌های مستقر و مسئولان محلی، پروژه‌های متعددی در حوزه زیرساخت، انرژی و لجستیک به مرحله اجرا رسید که تأثیر مستقیمی در افزایش ظرفیت تولید و رشد کسب‌افه صادرات این منطقه داشت. وی نقش محوری این منطقه در توسعه صادرات غیرنفتی کشور را برجسته دانست و افزود: این موفقیت، حاصل عزم جدی و برنامه‌ریزی دقیق در شرایطی است که جهان با چالش‌های متعدد اقتصادی و محدودیت‌های تجاری مواجه بوده است. براساس آمارهای رسمی منتشر شده، ارزش صادرات منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس در سال گذشته به رقم چشم‌گیر یکمیلیارد و ۹۴۰میلیون و ۹۸۲ هزار دلار رسید. این حجم از صادرات، عمدتا شامل محصولات استراتژیک فولادی، آلومینیومی،

سیگنال رکود از بخش ساختمان

ک پیتا حسن پور – تولید بخش ساختمان در نیمه اول امسال ۰.۸ درصد کاهش یافت؛ مرحله اصلی این رشد منفی، در تابستان رقم خورد.

تولید بخش ساختمان در نیمه اول امسال ۰.۸ درصد کاهش یافت؛ مرحله اصلی این رشد منفی، در تابستان رقم خورد، به‌طوری‌که ارزش افزوده این بخش در فصل «جنگ و آتش‌بس»، ۱.۸ درصد نسبت به تابستان سال گذشته افت پیدا کرد. قرار بود طبق هدف برنامه هفتم، تولید ساختمان سالی ۹ درصد رشد کند؛ اما سال گذشته به‌عنوان سال اول، این بخش فقط ۵.۵ درصد رشد مثبت را تجربه کرد و امسال نیز تا اینجا، نمره منفی به ثبت رسیده است. گزارش نظارتی «ناظران اجرایی برنامه هفتم» درباره علت مردودی بخش ساختمان در «رشد هدف»، سکوت کرده است و در عین حال، علت تیزر پایین ساختمان‌سازی در کشور را «عدم مشارکت بخش خصوصی» می‌داند؛ یک نتیجه‌گیری کاملاً نادرست از «واقعیت بازار مسکن و ساختمان». بررسی‌های «دنیای اقتصاد» نشان می‌دهد، بخش ساختمان از سال ۹۸ به بعد، «سرمایه‌گریز» شد. بروز ریسک‌های اقتصادی و سیاسی در مسیر فعالیت‌های اقتصادی مولد به همراه «رکود خرید» تولید بخش ساختمان را به‌طور متوسط سالانه بیش از ۶ درصد کاهش داد. کارنامه تولید این بخش در ۵.۵ سال گذشته نیز رشد منفی ۰.۱ درصد را نشان می‌دهد. بخش خصوصی برخلاف تحلیل دولتی، دست از «مشارکت» نکشیده، بلکه توان «مشارکت برای سرمایه‌گذاری» را از دست داده است.

سیگنال رکود از بخش ساختمان

فرید قدیری: عددهای چاپ شده در کارنامه سال‌اول برنامه هفتم، برای بخش مسکن و ساختمان در ۱۴۰۳، سرگیجه‌آور است؛ از یک‌طرف برای تحقق «نوسازی بافت‌فروسة» ۱۰۰ درصد، عدم صنعتی ساختمان ۱۶۰ درصد و حتی میزان تحقق مسکن‌سازی دولتی ۵۸ درصد در گزارش نظارتی، درج شده‌است که اوضاع را مثبت و قابل‌ضایت توصیف می‌کند اما از طرف دیگر، درحالی‌که قرار بود طبق این برنامه، بخش ساختمان در سال گذشته ۹ درصد رشد کند، فقط نیم‌درصد رشد کرد و ۹۴.۵ درصد «ترخ رشد هدف بخش» محقق نشد.

در کنار گزارش نظارتی از «ناظران اجرایی برنامه هفتم» که توسط دولت تهیه شده‌است و حدود ۲۰ صفحه از این کتاب ۳۷۰ صفحه‌ای، به بخش مسکن و ساختمان اختصاص دارد، اما جدید مرکز آمار ایران نیز در آخرین وضعیت رشد اقتصاد ایران نشان می‌دهد؛ بخش ساختمان در نیمه اول امسال نه‌تنها همان رشد مثبت بسیار محدود سال گذشته را تجربه نکرد که ارزش‌افزوده این بخش ۰.۸ درصد کاهش پیدا کرد؛ رشد منفی، بخش زیادی از این رشد منفی ناشی از «تفاوت‌ات تابستان امسال» بوده‌است؛ رشد بخش ساختمان در تابستان منفی ۱.۷ درصد شد.

هوشمندسازی بنادر قشم

دهه ۱۴۰۰ تاکنون، به‌طور متوسط رشد منفی ۰.۱ درصد را تجربه کرده‌است. هر چند در سال ۱۴۰۲، این بخش ۳.۶ درصد رشد کرد اما در مابقی سال‌ها، شرایط «رکودی» بوده‌است. آن سال را می‌توان ناشی از فعالیت‌های ساختمانی طرح مسکن ملی دانست؛ فارغ از آن طرح که «فضای گلخانه‌ای» برای معدود سازندها ایجاد کرده، در کلیت بازار ساختمان، ترکیب ریسک‌ها، جلوی رشد مثبت را گرفته است. در شرایط «اوج ریسک غیراقتصادی» در تابستان امسال، بخش خصوصی فعال در صنعت ساختمان، مجبور شد در فضای نااطمینانی، ادامه سرمایه‌گذاری‌اش را «متوقف» یا «بسیار محدود» کند. این موضوع خود را روی رشد بخش ساختمان در تابستان به شکل منفی ۱.۷ درصد نشان داد.

کارشناسان صنعت ساختمان، «چشم‌انداز رشد» در این بخش را «اثامیدکننده» و شبیه «سال‌های اخیر» توصیف می‌کنند. علت این پیش‌بینی، شنراییی است که در آن، «امکان مشاهده علامت بهبود از بیرون بخش ساختمان» وجود ندارد. یکی از مهم‌ترین مواردی که به شکل غیرمستقیم روی «رکود ساختمان» اثر می‌گذارد، «تانزایی‌ها» است. بخش قابل توجهی از کارخانه‌های تولید مصالح ساختمانی در تابستان امسال با قطعی یا کمبود آب و برق روبه‌رو شدند، این وضعیت در زمستان به شکل کمبود گاز و در سال‌آینده نیز با همین سیکل، تکرار می‌شود. نتیجه آن، شارژ تورم تولید ساختمان است که ریسک اقتصادی مستقیم برای فعالان این بخش به‌حساب می‌آید. طی یک‌سال گذشته، نرخ رشد قیمت تمام‌شده ساخت مسکن دست‌کم ۲ برابر نرخ رشد قیمت فروش مسکن بوده‌است. این عدم‌تعادل بین بهای تمام‌شده و بهای فروش، سرمایه‌گذاران را از مدار تولید خارج کرده‌است.

گردن بخش خصوصی نیندازید

یک‌سال از قانون برنامه هفتم توسعه کشور گذشت. قانونی که به‌رغم برخی انتقادهای موجود؛ بخش خصوصی به‌ویژه در حوزه مسکن آن‌هم ذی‌نفع اصلی آن در «انجمن صنعت ساختمان»، با آن موافق بود و معتقد بود که اگر همین «برنامه» به‌درستی اجرا شود، می‌تواند راهگشا باشد. بارها تکرار کردیم که یکی از نقاط برجسته این قانون تصویب مجتمع‌های ترکیبی بود (اگرچه نسبت ارائه‌شده، چندان هم با هدف و استراتژی قانون همخوانی ندارد). با این حال توسعه‌گران امیدوار بودند که با تصویب قانون ترکیبی، سرمایه‌گذاران بزرگ تشویق به سرمایه‌گذاری در ساخت مجتمع‌های ترکیبی در قالب ساخت هتل (مسکونی، تجاری، هتل و اداری) شوند که هم هزینه‌های ساخت هتل با اتکا به تجاری‌سازی، بدون نیاز به وام بانکی و فشار بر سیستم مالی کشور تأمین شود و هم ساخت هتل و مسکونی رونق بگیرد. اما همیشه قانون خوب کارساز نیست، مدیریت لایق هوشمندانه توام با شجاعت در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌هاست که می‌تواند موجب حرکت سریع پروژه‌ها شود که در این باره اتفاق نیفتاد. چنده ماه از نخستین سال تصویب برنامه هفتم گذشت، اما در استان‌ها همه منتظر آپین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها از مرکز بودند. مرکز هم درگیر تشکیل جلسات بود که اگر قانونی به‌نام ترکیبی در برنامه هفتم توسعه گنجانده شد، نسبت هتل، تجاری و مسکونی را چگونه تعیین کند.

این در حالی است که سایر قوانین مربوط به حوزه مسکن تا مرحله صدور آپین‌نامه‌ها بالاتکلیف بودند، پس از صدور آپین‌نامه‌ها هم روند اداری کهنه مانع از سرعت در انجام کارها بود. بلندمرتبه‌سازی‌ها همچنان از استان منتظر نظر مرکز بودند و این در حالی بود که در همان استان پروسه طولانی اظهارنظر همه ادارات از استانداری گرفته تا محیط‌زیست و شورای محل باید کسب می‌شد که تمام سازندگان بزرگ با این روندهای طولانی و دست و پاگیر آشنا هستند و قصد اطاله‌کلام در این یادداشت نیست. حال بعد از یک‌سال نوبت به ارزیابی عملکرد یک‌ساله در قبال برنامه هفتم توسعه رسیده‌است. سازمان برنامه‌وودجه توسط ناظران اجرایی به کم و کاستی‌های برنامه پرداخته تا هر جا ضعف عملکردی وجود داشته به آن رسیدگی کنند.

همچنانکه از سال‌های دور تاکنون به آن عادت کرده‌ایم همیشه در ارزیابی‌های این چنین مقصر بخش خصوصی است. چنانکه در بررسی عملکرد حوزه مسکن، قصور به سرانجام نرسیدن اهداف برنامه هفتم نسبت به عدم‌همکاری بخش خصوصی شناخته شده‌است. گزارشی که در آن همه ناظران وابسته به دولت و دستگاه‌های اجرایی هستند و ذی‌نفعان اصلی، در تهیه آن نقشی ندارند تا از دستگاه‌های دولتی سوال کنند که همیشه گفته شده‌است که سرمایه ترسو است و نیاز به امنیت دارد، آیا امنیت کافی برای سرمایه‌گذار وجود داشته‌است؟ یا اینکه نتوانسته‌اید امنیت کافی را تأمین کنید؟ بارها گفته‌شده که روند طولانی صدور مجوزها دست و پاگیر است. آیا دولت و دستگاه‌های اجرایی برای کوتاه‌کردن روند صدور مجوزها تلاش لازم را داشته‌اند؟ یا صدور مجوزها همچنان چون سد محکمی دربرابر توسعه‌گران قرار دارد. بارها گفته‌شده دولت و نهادهای اجرایی صرفا باید نقش رگولآوری و نظارتی داشته‌باشند و به‌عنوان رقیب دربرابر بخش خصوصی قرار نگیرند. آیا نهادهای دخیل در فعالیت‌های ساخت‌وساز و فعالیت‌های اقتصادی کارها را به بخش خصوصی سپرده‌اند یا همچنان پیش‌شانز؟

بارها گفته‌شده دولت باید توسعه‌گران بااهلیت و متخصص را در قانون به رسمیت بشناسد، تا توسعه‌گران به‌مثابه تمام کشورهای دنیا کارها را بر عهده گیرند و دولت‌ها به‌جای پیمانکاران یا توسعه‌گران طرف گفت‌وگو باشند، آیا دولت و دستگاه‌های اجرایی و قانون‌گذاری توسعه‌گران را قانونا به رسمیت شناخته و چارچوب قانون آن را مشخص کرده‌اند؟ یا همچنان توسعه‌گران از اجرای پروژه‌های بزرگ کنلر گذاشته می‌شوند؟ آیا بانک‌ها و نهادهای مالی نقش اساسی خود را در حوزه مسکن اجرا کرده‌اند یا همچنان از آن سر باز می‌زنند؟ از این باب بسیار می‌توان نوشت؛ اما سینه ما در بخش خصوصی مخزن اسرار است، چنانکه در مخزن‌الاسرار آمده است: آینه چون نقش تو بنمود راست/ خود شکن، آینه شکستن خطاست.

مبادله، مقدم بر تولید است

بخش خصوصی برخلاف بخش دولتی، با نگاه به «بازار فروش»، نسبت به سرمایه‌گذاری اقدام می‌کند؛ مثلاً در پروژه‌های مسکن حمایتی دولتی در سال‌های گذشته، «تولید بدون توجه به کشتن تقاضا»، اولویت شمار.دیک دولت بود. نتیجه آن نگاه باید شد، سازنده‌ها سال‌ها معطل بمانند تا ثبت‌نام‌ها و پرداخت آورده نقدی افراد کامل شود تا امکان پیشبرد پروژه‌ها و تکمیل ساختمان‌ها فراهم شود. در بخش خصوصی، اما مبادله مقدم بر تولید است. اول باید بازاری برای فروش باشد و قابل‌پیش‌بینی باشد، بعد تولید کند، بنابراین درباره اینکه، در گزارش نظارتی عملکرد سال‌اول برنامه هفتم، علت محقق‌نشدن هدف تولید مسکن توسط بخش خصوصی، «عدم‌مشارکت بخش خصوصی» اعلام‌شد، شاید تفاوت نگاه دولت و بخش خصوصی به مساله تولید باشد.

دولت چون ععدا بدون‌توجه به موضوع تقدم مبادله بر تولید، پروژه تعریف می‌کند و پروژه‌ها مدت‌ها بی‌سرانجام متوقف می‌مانند، انتظار دارد بخش خصوصی هم همین کار را انجام دهد.

به منظور توسعه اقتصاد دریامحور و ارتقای مدیریت بندری، طرح جامع هوشمندسازی بنادر قشم با هدف ایجاد شبکه‌ای یکپارچه و هوشمند برای مدیریت بنادر صیادی، نفتی، کانتینری، مسافری، تفریحی، ورزشی تجاری و بیوتکنولوژی دریایی دراین منطقه آزاد آغاز شد. فریدون گاییبی، مدیرعامل شهر هوشمند دریایی منطقه آزاد قشم، با اعلام این خبر تأکید کرد: هدف اصلی از اجرای این طرح، تبدیل بنادر قشم به الگویی موفق برای سایر بنادر کشور، افزایش بهره‌وری عملیات، کاهش هزینه‌ها و دستیابی به توسعه پایدار در حمل‌ونقل دریایی است. بر اساس این طرح، ایجاد مرکز هوشمند مدیریت و کنترل داده‌ها برای پایش لحظاتی تمام فعالیت‌های بنادر پیش‌بینی شده است.این مرکز با رویکرد تحلیل داده‌های عملیاتی، بهبود کیفیت خدمات، افزایش امنیت و سرعت در تصمیم‌گیری را ممکن می‌سازد. از جمله خدمات هوشمند برنام‌ریزی شده می‌توان به پایش صید، ردیابی شناورها، مدیریت ایمنی و امداد، کنترل مخازن، سیستم‌های هشدار سریع، مدیریت بار و کانتینر، هوشمندسازی عملیات تخلیه و بارگیری، مدیریت ترافیک دریایی، سامانه‌های اطلاع‌رسانی مسافران و مدیریت پهلوگیری قایق‌های تفریحی اشاره کرد.

کم‌توجهی به دستور رئیس‌جمهور

برسمی‌تا در نهایت بتوانیم به مرحله تولید برسیم.
به گفته حمیدی، در تمام ناترازی‌هایی که در سال گذشته وجود داشته، طبق گزارش مرکز آمار در فصل بهار ۲۰۳ و در تابستان ۲۶ درصد رشد تولید در بخش معدن ایجاد شده است. مدیرکل دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت گفت: آمار تلفات در بخش معدن به شدت کاهش پیدا کرده است و ایمنی معادن بسیار افزایش یافته است. در سال ۱۴۰۴ حوادث در بخش معدن به ندرت اتفاق افتاده است. بحث ایمنی در معادن زغال‌سنگ به صورت یک قانون مجزا در حال پیگیری است تا کمترین حادثه را در معادن زیرزمینی به‌خصوص معادن زغال‌سنگ داشته باشیم.

حمیدی در مورد مسائل مرتبط با ماشین‌آلات معدنی نیز گفت: نوسازی ماشین‌آلات معدنی جزو برنامه‌های راهبردی وزارت صمت است. جزئیات مربوط به آمار ماشین‌آلات تهیه شده است و بر اساس کد، سوخت دریافت می‌کنند. ۳۴ نوع ماشین‌آلات از برندهای مختلف در حوزه معادن داریم و همین موضوع سبب شده تا بحث پشتیبانی از ماشین‌آلات با دشواری همراه شود. ۶ ماشین پرکاربرد نیز از چرخه تولید خارج شده است. نیاز به نوسازی ناوگان ماشین‌آلات داریم. این اقدام هزینه تمام شده مواد معدنی و میزان مصرف سوخت را کاهش می‌دهد و سبب می‌شود در بازار قدرت رقابت افزایش یابد. تأمین ماشین‌آلات از داخل و واردات ماشین‌آلاتی که نمونه ساخت داخل ندارند از خارج از کشور نیز در دستور کار قرار گرفته است. سال گذشته مجوز واردات ۷۲ هزار دستگاه صادر شده است.

مدیرکل دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت با اشاره به اینکه برنامه هفتم توسعه رشد اقتصادی ۱۳ درصدی برای بخش معدن در نظر گرفته است، گفت: یکی از برنامه‌های وزارت صمت آزادسازی پهنه‌ها است. در سال جدید و گذشته پهنه جدید واگذار نکرده‌ایم، بلکه به دنبال آزادسازی پهنه‌های قدیمی بودیم. هدف از آزادسازی پهنه‌ها، مشخص شدن مناطق امیدبخش و واگذاری آنها از طریق مزایده و بسته سرمایه‌گذاری و همچنین فراهم‌سازی شرایط برای بخش خصوصی است تا بتواند ثبت محدوده را انجام دهد. از ابتدای امسال تاکنون ۳۲۶ پهنه واگذار شده و کمتر از ۹۰ پهنه باقی مانده است.

رشد صادرات در بخش معدن

محمدرضا کریمی، سرپرست دفتر صنایع معدنی وزارت صمت نیز در این نشست خبری بیان کرد: مقدار صادرات بخش معدن و صنایع معدنی در ۷ماه ابتدایی سال ۱۴۰۳، ۷میلیارد و ۷۲۷میلیون دلار بوده که این رقم در سال ۱۴۰۴ به ۸میلیارد و ۲۲۳میلیون دلار رسیده است. واردات در این بخش نیز سال گذشته ۵میلیارد و ۲۲میلیون دلار بوده که این رقم در سال جاری به ۳میلیارد و ۳۰۰میلیون دلار کاهش یافته است. کریمی گفت: ۹۸.۶ درصد معادن ما کوچک مقیاس هستند. برای احیا و فعال‌سازی این معادن اسنادی تهیه شده است که تمام معانی که مزایده‌ای با نسبت به جذب سرمایه‌گذار بخش خصوصی مشتاق هستند در قالب یک بسته سرمایه‌گذاری ارائه شود. این موضوع در ۱۷ استان از طریق مزایده در حال پیگیری است.

کلان برنامه تکلیف شده و در حال پیگیری است.

افزایش ایمنی در بخش معدن

زارعی در رابطه با اقدامات وزارت صمت در حوزه کاهش سوانح معدنی گفت: وزارت صمت در حوزه زیرساخت، نظارت و ساختار اقداماتی را انجام داده است. مجموعه اقدامات در این سه حوزه سبب شده تا شاهد کاهش تلفات در معادن باشیم. زارعی در مورد بسته حمایتی دولت از صنایع نیز گفت: بسته حمایتی از صنایع یک ماه مهلت داشت، اما با یک اشکال در فرآیند ابلاغ مواجه شد. بحث تمذید این مصوبه به کمیسیون زیربنایی دولت ارسال و جلسات تخصصی در این زمینه برگزار شده است. در جلسه آخر کمیسیون اقتصاد، تمدید شد. هابی از مصوبه حمایتی تصویب شده است که در مرحله طرح در جلسه هیات وزیران قرار دارد.

سه‌م ۲۲ درصدی معدن از سوخت

مهدی حمیدی، مدیرکل دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت نیز در این نشست خبری بیان کرد: وزارت صمت الگوی مصرف سوخت را برای انواع معدنی ایجاد کرده است. بر همین اساس میزان مصرف سوخت ۰.۹ لیتر به ازای هر تن تولید مواد معدنی محاسبه شده است. بخش معدن صرفا ۲ درصد از کل گازوئیل کشور را مصرف می‌کند. اما آورده فوق‌العاده است. دارد. یارانه‌ای که در سال ۱۴۰۲ در حوزه سوخت با بخش معدن ارائه می‌شد، حدود ۴۰ همت بوده است. اما درآمدهای دولت بابت حقوق دولتی، حق انتفاع و مالیات عدد ۳۰۸ همتی را نشان می‌دهد.

به گفته حمیدی، بحث معارضین محلی و معارضین دستگاه‌های اجرایی چالش بزرگی برای بخش معدنی، و به مانعی برای برنامه‌های توسعه‌ای این بخش به ویژه بخش استخراج تبدیل شده است که باید تدابیری برای این موضوع اندیشیده شود. او تأکید کرد که وزارت صمت تلاش کرده با برگزاری کمیته‌های تعامل در سطح معاون وزیر این موارد را با همکاری دستگاه‌های مختلف مانند محیط زیست و سازمان انرژی اتمی حل کند. تلاش بر این است که ارتباط‌گیری با شورای محل و روستا بر اساس تکالیف اجتماعی به تعامل

♥ پرداخت مابه التفاوت قیمت

بنزین به تاکسی‌های اینترنتی

مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اعلام اینکه مابه‌التفاوت قیمت بنزین در طرح جدید به‌صورت ماهانه به تاکسی‌های اینترنتی پرداخت می‌شود، گفت: سهمیه اعتباری تاکسی‌های اینترنتی پس از تقاطع گیری و صحت‌سنجی اطلاعات از سوی وزارت کشور به سازمان هدفمندی یارانه‌ها برای واریز به‌حساب رانندگان ارسال می‌شود. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، عباس باصفا با بررسی جزئیات مصوبه نرخ سوم بنزین و نوع سسید سوخت اظهار کرد: هم‌اکنون ۲۵میلیون کارت سوخت برای خودروهای شخصی و سواری و ۶میلیون کارت سوخت برای موتورسیکلت‌ها وجود دارد و در مجموع از ۳۱میلیون کارت هوشمند سوخت، ۵میلیون کارت سوخت دارای تراکش فعال هستند.

وی با اشاره به اینکه استفاده از نرخ اول کارت‌های شخصی تقریباً ۸۰درصد است و از نرخ دوم هم کمتر استفاده می‌شود، به طوری که استفاده از کارت آزاد جایگاه بیشتر از استفاده از نرخ دوم کارت شخصی سوخت است، افزود: پس از مصوبه هیات‌وزیران مبنی‌بر افزایش قیمت بنزین کارت سوخت جایگاه‌داران، ظرفیت تولید کارت سوخت سه‌برابر افزایش یافته‌است، به طوری که از ۱۲هزار کارت سوخت که تا پیش از این روزانه درخواست می‌شد، امروز به درخواست ۳۶هزار کارت در روز رسیده‌ایم. باصفا با بیان اینکه تا پیش از این تاکسی‌ها ۲۹۰ لیتر سهمیه می‌گرفتند، تصریح کرد: با اجرای این طرح، سهمیه نرخ دوم نصف و به ۵۰درصد کاهش می‌یابد، یعنی فرد خودرویی تا امروز ۳۰۰ لیتر سوخت می‌گردد بعد از این مصوبه به ۱۵۰ لیتر می‌رسد.

وی ادامه‌داد: تعداد کارت سوخت خودروهای تاکسی تقریباً ۳۲۳هزار، خودروهای دولتی ۱۸۰هزار، سواری ۱۱میلیون، موتورسیکلت ۶میلیون، وانت ۲میلیون و ۶۴۳هزار و خودروهای دیگر نیز مانند خودروهای خارجی یکمیلیون و خودروهای مناطق آزاد نیز ۱۰۰هزار عدد است. در این میان ۶۵۰هزار خودروی وارداتی در کشور به محض اجرای مصوبه سهمیه سوختشان قطع می‌شود. مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه تا امروز کارت سوخت برای VIN خودرو صادر می‌شد، گفت: اگر مالکی بیش از یک خودرو به‌نام داشته‌باشد، باید در سایاتی که طراحی‌شده، خودرو خود را انتخاب و سهمیه یارانه‌ای را تأیید کند و خودروهای دیگر کارت سوختشان ابطال می‌شود. برای خودروهای دیگر، مجدداً درخواست کارت هوشمند سوخت می‌دهند و کارت سوخت ماهانه ۱۶۰ لیتر با نرخ ۵هزارتومانی صادر می‌شود. باصفا با بیان اینکه تحت هیچ‌شرایطی امکان انتقال سوخت به‌کارت دیگر وجود ندارد و مانند گذشته می‌توان ۳۶۰ لیتر از سهمیه نرخ اول را در کارت سوخت ذخیره کرد، اظهار کرد: اگرچه سهمیه با نرخ اول و دوم برای خودروهای نوشماره طبق مصوبه ابلاغ‌شده از زمان اجرا حذف می‌شود، اما برای خودروهای دست‌دومی که ردوبدل می‌شوند هیچ تغییری در سهمیه سوخت ایجاد نمی‌شود. وی با تأکید بر این‌ نکته که هنگام انتقال خودرو، هویت مالک جدید بر اساس شماره‌شناسایی و سوله‌نقلیه(VIN) بررسی می‌شود، اعلام کرد: این‌ موضوع ارتباطی به‌دام ثبت‌شده روی کارت سوخت ندارد، به‌همین‌دلیل در صورتی‌که فردی مالک خودرو باشد، حتی اگر نام شخص دیگری روی کارت سوخت درج‌شده باشد، نیازی به تعویض کارت سوخت وجود ندارد.

باصفا همچنین درباره سازوکار پرداخت اعتباری مابه‌التفاوت نرخ دوم و سوم یی ۳هزارتومانی و ۵هزارتومانی تاکسی‌های اینترنتی گفت: سهمیه اعتباری‌ریالی تاکسی‌های اینترنتی پس از تقاطع گیری و صحت‌سنجی اطلاعات ازسوی وزارت کشور به‌سازمان هدفمندی یارانه‌ها برای واریز به‌حساب رانندگان ارسال می‌شود. وی با تأکید بر اینکه اگر بخواهیم نرخ سوم را شارژ کنیم، بعضی از این‌کارت‌ها ممکن است کارت مهاجر شوند و قاچاق صورت گیرد، تصریح کرد: از سوی دیگر، طبق قانون بودجه، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی مکلف است از ۹۵درصد سوخت‌گیری‌ها با کارت شخصی صورت گیرد و فقط ۵درصد با کارت جایگاه انجام شود.

به گفته مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، هر کارت اضطراری جایگاه روزانه ۲۵۵ تراکش می‌تواند انجام دهد و کمبودی در زمینه کارت سوخت جایگاه ندارد. باصفا درباره انتقال سهمیه سوخت به‌کارت بانکی گفت: اسفند پارسال، وزارت نفت نشتی در زمینه انتقال سهمیه به‌کارت عابر شخص داشت که نتایج خوبی به‌دست آمد و منتظر ابلاغ آن هستیم و مشکلی از این‌رو نداریم.

محمداصادق عظیمی‌فر، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی درباره تکالیف محول‌شده به این شرکت برای اجرای طرح جدید بنزین گفت: بر اساس این مصوبه، چند وظیفه مشخص بر عهده شرکت گذاشته شد که یکی از مهم‌ترین آنها ایجاد سامانه‌ای برای شناسایی خودروهای مشمول دریافت سهمیه است. این سامانه طراحی و آماده‌شده و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به سایت(FCS.NIOPDC.IR) خودروی خود را انتخاب کنند. این سامانه از ساعت ۹ صبح سه‌شنبه، ۱۸ آذر ماه به‌منظور ثبت‌نام مالکان چندخودرو در دسترس عموم قرار گرفت. متقاضیان با ورود به سامانه ابتدا با استفاده از پنجره ملی خدمات دولت هوشمند(دولت من) وارد سامانه شده و سپس با واردکردن سریال برگ سبز خودرو (سند مالکیت) و پلاک خودرو، نسبت به تعریف خودروهای خود اقدام کنند. لازم به‌ذکر است طبق اطلاعیه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، تعریف چندخودرویی صرفاً شامل خودروهای سواری شخصی شده و سایر وسایل نقلیه موتوری یک شخص اعم از موتورسیکلت یا خودروهای عمومی متعلق به اشخاص حقیقی مشمول تعریف گروه چندخودرویی قرار نمی‌گیرد. در صورتی‌که مالک چند خودرو، در مود یک‌ماهه نسبت به انتخاب خودروی خود برای دریافت سهمیه در سامانه معرفی شده توسط شرکت ملی پخش اقدام نکند، کارت سوختی که دارای بیشترین تراکش در بازه سه‌ماهه گذشته باشد، به‌عنوان کارت سوخت دارای سهمیه نرخ اول و دوم تلقی‌شده و باقی کارت‌های سوخت مشمول تعریف چندخودرویی ابطال خواهدشد.

روشن‌شدن تکلیف مسافربران اینترنتی

به گزارش شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با اشاره به اعطای سهمیه اعتباری به سکوهای اینترنتی حمل‌ونقل مسافر، اظهار کرد: در این حوزه نیز سامانه و شیوه‌نامه‌ای با همکاری وزارت کشور، سازمان برنامه‌وبودجه و خود پلتفرم‌ها در جمله اسنپ و تپسی تدوین و نهایی شده‌است. بر اساس این سازوکار، سهمیه اعتباری‌ریالی به خودروهای فعال این پلتفرم‌ها بر مبنای پیمایش ماهانه تخصیص می‌یابد تا افزایش نرخ کرایه‌ها در اثر اعمال نرخ سوم سوخت یا افزایش قیمت کارت اضطراری جایگاه‌ها جلوگیری شود.

تبدیل رایگان خودروهای بنزینی به سی‌ان‌جی

یکی از موضوعات مهم اصلاح سیاست یارانه‌ای خصوصاً در حوزه سوخت، ایجاد زیرساخت‌های لازم برای مدیریت مصرف است؛ اموری که عموماً به‌عنوان راهکارهای غیرقیمتی از آنها نام برده می‌شود و در چارچوب آن تلاش می‌شود بخشی از هزینه‌هایی که در اختیار اشخاص قرار ندارد و بیشتر از سمت ساختارهای معیوب موجب تحمیل هزینه می‌شوند را کاهش دهد. یکی از مصادیق اصلی این ساختارها خودروهای پرمصرف است که از سوی خودروساز تحمیل می‌شود، از همین‌رو همواره یکی از راهبردهای کاهش مصرف بنزین دوگانه سوزکردن خودروها بوده‌است. محمداصادق عظیمی‌فر نیز یکی از تکالیف شرکت متبوع خود را دوگانه‌سوزکردن ناوگان حمل‌ونقل دانست و گفت: توسعه ناوگان دوگانه‌سوز، به‌ویژه در بخش حمل‌ونقل عمومی و ناوگان‌هایی که مصرف سوخت بالاتری دارند، از جمله ماموریت‌های اصلی شرکت است. در همین زمینه، زیرساخت تبدیل رایگان خودروهای بنزینی به سی‌ان‌جی فعال شده و مالکان می‌توانند از طریق سامانه مربوطه، خودروهای خود را به‌صورت رایگان دوگانه‌سوز کنند.

با این اقدام، امکان استفاده از سوخت ارزان‌تر و پاک‌تر سی‌ان‌جی فراهم می‌شود و این خودروها در عمل تحت‌تأثیر افزایش قیمت بنزین قرار نمی‌گیرند. عظیمی‌فر با تأکید بر اینکه در حوزه متنوع‌سازی سبید سوخت، افزون بر سی‌ان‌جی، بر اساس تکلیف مندرج در قانون بودجه، موضوع افزودن ال‌پی‌جی به سبید سوخت نیز در دستور کار قرار دارد، اظهار کرد: بر این اساس، متقاضیان می‌توانند در شعاع ۱۰۰کیلومتری پالایشگاه‌های موجود، نسبت به احداث جایگاه‌های ال‌پی‌جی اقدام کنند تا خودروهایی که تمایل به استفاده از این سوخت دارند، در بخش حمل‌ونقل به آن دسترسی یابند.

وی درباره اقدام‌های انجام‌شده در حوزه افزایش تولید و مدیریت مصرف گفت: در بخش تولید، از طریق بهینه‌سازی پالایشگاه‌ها توانسته‌ایم تولید بنزین را افزایش دهیم، همچنین دو پالایشگاه جدید در بازه حدود ۹ ماه آینده به مدار تولید اضافه و این اقدام‌ها به‌صورت موازی دنبال می‌شود تا هم تولید افزایش و هم نیاز کشور به واردات بنزین کاهش یابد. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به عوامل مؤثر بر مصرف بنزین اشاره کرد و گفت: مصرف بنزین تابع عوامل متعددی از جمله کیفیت خودروها، مقدار استفاده از حمل‌ونقل عمومی و استفاده از سوخت‌های جایگزین مانند سی‌ان‌جی است و تمامی این مولفه‌ها بر مقدار مصرف اثر گذارند. عظیمی‌فر با بیان اینکه اگرچه طرح جدید بنزین به‌خودی‌خود گامی کوچک در مسیر مدیریت مصرف به‌شمار می‌رود، اما برآورد ما این است که در صورت اجرای صحیح مدیریت مصرف، بخشی از مصارف بنزین به بخش سی‌ان‌جی منتقل می‌شود، گفت: پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد روزانه بین یک تا ۲میلیون لیتر از مصرف بنزین به سمت مصرف سی‌ان‌جی منتقل شود که این موضوع می‌تواند بخشی از فشار موجود بر تأمین بنزین کشور را کاهش دهد.

شرکت گازپروم، غول انرژی دولتی روسیه، نخستین محموله گاز طبیعی مایع‌شده(ال‌ان‌جی) خود را پس از اعمال تحریم‌های ایالات‌متحده به مقصد یکن ارسال کرد؛ اقدامی که نشانه‌ای روشن از تلاش مسکو برای حفظ مسیرهای صادرات انرژی در شرایط فزاینده فشارهای ژئوپلیتیک تلقی می‌شود. بر اساس داده‌های رهگیری کشتی موسسه LSEG، کشتی حامل ال‌ان‌جی با نام «والرا» این محموله را از پایانه Portovaya واقع در دریای بالتیک بارگیری و به پایانه دریافت ال‌ان‌جی Beihai در جنوب چین رسانده‌است. این نخستین محموله‌ای است که از این پروژه پس از تحریم‌های آمریکا روانه بازار چین می‌شود. کشتی والرا در تاریخ ۲۸ اکتبر محموله خود را در پایانه پورتوایا بارگیری و پس از طی مسیر دریایی طولانی، به بندر «نی‌شان» چین رسیده‌است. پایانه پورتوایا ال‌ان‌جی، یک واحد تولیدی کوچک‌مقیاس با ظرفیت سالانه حدود ۱.۵ میلیون تن ال‌ان‌جی است که فعالیت خود را در سپتامبر ۲۰۲۲ آغاز کرد.صادرات از این پایانه در فوریه سال‌جاری، هم‌زمان با اعمال تحریم‌های جدید آمریکا علیه زیرساخت‌های انرژی روسیه در چارچوب فشارها بر سر جنگ اوکراین، متوقف شده‌بود. هدف اصلی این تحریم‌ها، تضعیف توان روسیه در تولید و صادرات انرژی و کاهش درآمد‌های ارزی این کشور عنوان شده‌است. در مراحل اولیه بهره‌برداری از پروژه پورتوایا، بخش عمده محموله‌های ال‌ان‌جی به ترکیه و یونان ارسال می‌شد، اما به مرور زمان بازارهای صادراتی به کشورهایایی نظیر چین، اسپانیا و ایتالیا گسترش یافت. چین در سال‌های اخیر به یکی از مقصدهای اصلی انرژی روسیه تبدیل شده و جایگاهی کلیدی در راهبرد «چرخش به آسیا» مسکو ایفا می‌کند.

طلای‌سیاه زیر سایه مازاد عرضه

تلاقی سیاست، اقتصاد و قدرت

اما داستان نفت، تنها داستان بشک‌ها و اعداد نیست؛ بلکه تلاقی سیاست، اقتصاد و قدرت است. در پس آرامش نسبی قیمت‌ها، سایه سنگین جنگ اوکراین هنوز بر بازار گسترده است. مذاکرات صلح همچنان متوقف مانده و هر سیگنال مثبت یا منفی از این جبهه، می‌تواند مسیر بازار را تغییر برسد که برای بازار نفت اهمیت راهبردی دارد. گروه هفت و اتحادیه اروپا در حال ریزینی برای جایگزینی سقف قیمتی نفت روسیه با ممنوعیت کامل خدمات دریایی هستند؛ اقدامی که اگر اجرایی شود، می‌تواند به‌طور مستقیم درآمد‌های نفتی مسکو را هدف بگیرد.

این تصمیم، نه تنها آینده صادرات روسیه را تحت‌فشار قرار می‌دهد، بلکه معادلات قیمت‌گذاری در بازارهای آسیایی را نیز دست‌خوش تغییر می‌کند، با این‌حال همین تهدیدها نیز نتوانسته‌اند فعلاً روند قیمت‌ها را معکوس کنند. به گفته تحلیلگران، بازار در یک «دام عرضه» گرفتار شده‌است؛ دامی که تا روشن‌شدن چشم‌انداز ۲۰۲۶، رها نخواهد شد. تحلیلگر ارشد موسسه OANDA، از پیشگامان ارائه خدمات معاملات آنلاین، معتقد است اگر گزارش دسامبر IEA بار دیگر بر خطر مازاد عرضه

پیوند طلا و رمزارزها

با ارزهای دیجیتال‌شده ملی انجام دهند. چین اکنون یوان را به چهارمین ارز پرکاربرد جهان در پرداخت‌های بین‌المللی تبدیل کرده و بیش از ۳۰ درصد تجارت خارجی خود را به یوان تسویه می‌کند. این تحولات نشان‌دهنده حرکت اقتصاد جهانی از محوریت دلار به سمت ارزهای جدید، مخصوصاً ارزهای دیجیتال دولتی است.

افزایش ارزش طلا و بیت‌کوین نیز نشانه‌ای دیگر از کاهش اعتماد به دلار است. این کاهش اعتماد پرسش مهمی را مطرح می‌کند: سرنوشت استیبل‌کوین‌هایی که به دلار مستند هستند چه خواهد شد؟ در حال حاضر، بازار استیبل‌کوین‌ها تحت سلطه USDT و USDC قرار دارد که روی‌هم‌رفته حدود ۹۳.۸درصد کل بازار را در اختیار دارند. اما اتکای شدید آنها به دلار در شرایط کاهش قدرت این ارز، نقطه‌ضعفی جدی تلقی می‌شود. تتر (USDT) در سال‌های اخیر بارها به‌دلیل شفافیت ناکافی در مورد ذخایر خود مورد انتقاد قرار گرفته است. این شرکت ادعا می‌کند که هر واحد USDT با یک دلار واقعی پشتیبانی می‌شود، اما تاکنون اجازه نداده یک شرکت حسابرسی معتبر ذخایر آن

آرایش بنزینی دولت برای شنبه

لیلا جلیلودن – با اینکه تقاضا برای کارت سوخت ۴برابر روزهای معمولی شده‌است و این موضوع باعث از دسترس خارج شدن گاووبیگاه سامانه مربوطه شده است.

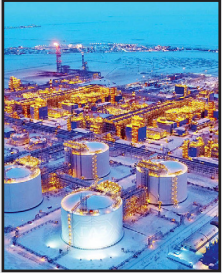
وزیر نفت اعلام کرد: صدور کارت سوخت با همان رویه‌های سابق انجام می‌شود و هیچ دغدغه یا مضیق‌های برای مردم در این حوزه‌ها ایجاد نمی‌شود. به گزارش «دنیایاقتصاد» قرار است از بمداد روز شنبه ۲۲ آذر مصوبه بنزینی دولت عملیاتی شود.

طی این مصوبه بنزین در جایگاه‌ها به سه قیمت عرضه خواهدشد که بالاترین آن به قیمت ۵هزار تومان به‌عنوان نرخ آزاد و از طریق کارت‌های جایگاه ارائه می‌شود، از همین‌رو بسیاری از مالکانی که تاکنون به هر دلیلی کارت سوخت در دسترس نداشتند، به تکاپو افتاده‌اند که کارت جدید اخذ کنند. برای این منظور یک سامانه اینترنتی وجود دارد که گفته می‌شود فرآیند آماده‌سازی و صدور کارت را در یک‌سوم زمان پلیس+۱۰ انجام می‌دهد؛ به همین دلیل طبق گفته مسوولان شرکت پخش مراجعه در این سامانه ۴برابر روزهای عادی شده‌است. در کنار این موضوع دفاتر خدماتی پلیس+۱۰ هم روزهای شلوغی را سپری می‌کنند.

صدور کارت سوخت همانند گذشته ادامه دارد

روز گذشته محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت در این‌خصوص اعلام کرد: هیچ نگرانی برای هموطنان عزیز در زمینه صدور کارت سوخت وجود ندارد و این فرآیند کمافی‌السابق ادامه خواهد یافت. به گزارش «شانا» وی تأکید کرد: حتی صدور کارت سوخت المثنی نیز با همان رویه‌های سابق انجام می‌شود و هیچ دغدغه یا مضیق‌های برای مردم عزیزمان در این حوزه‌ها ایجاد نمی‌شود.

آمادگی برای شنبه

مسکو؛ مصمم

به بقادر بازار انرژی

بازار جهانی نفت این روزها بیش از آنکه اسیر شوک‌های ژئوپلیتیک باشد، زیر فشار یک نگرانی قدیمی و پرقدرت نفس می‌کشد: مازاد عرضه؛ کابوسی تکرار‌شونده که حالا بار دیگر به عامل اصلی جهت‌دهی قیمت‌ها تبدیل شده‌است. به گزارش تارنمای tradingeconomics و تا لحظه تنظیم این گزارش، قیمت شاخص برنت که روز سه‌شنبه (۹ دسامبر) حدود ۶۲دلار و ۶۰سنت در هر بشکه معامله شد، عملاً در محدوده‌ای کم‌نوسان و شکننده گرفتار مانده‌است؛ محدوده‌ای که نه توان صعود دارد و نه انگیزه کافی برای سقوط.معامله‌گران این وضعیت را «انتظار پراضطراب» می‌نامند؛ فضایی مآلود که در آن بازار میان اخبار سیاسی و واقعیت سخت ترازوی عرضه و تقاضا معلق مانده‌است. انتظاری سنگین برای انتشار گزارش‌های تازه آژانس بین‌المللی انرژی(IEA) و تصمیم‌های اوپک‌پلاس که می‌تواند مسیر بازار را بازتعریف کنند و هم‌زمان چشم‌دوختن به سرنوشت جنگ اوکراین، آینده صادرات روسیه و نقشی که بازگشت یا حذف نفت مسکو می‌تواند در معادلات انرژی جهان ایفا کند؛ مجموعه‌ای از متغیرها که درهم‌تنیدگی آنها، بازار نفت را بیش از هر زمان دیگری محتاط، کم‌جان و مردود کرده‌است. افت ۲درصدی قیمت‌ها در ابتدای هفته و تداوم کاهش خفیف در معاملات روز سه‌شنبه، نشانه‌ای روشن از تغییر نگاه بازار است. این‌بار نه تهدیدهای ژئوپلیتیک، نه تنش‌های میان آمریکا و ونزوئلا و نه حتی بن‌بست مذاکرات صلح اوکراین، هیچ‌کدام نتوانسته‌اند بر وزنه سنگین مازاد عرضه غلبه کنند. معامله‌گران به‌وضوح به این جمع‌بندی رسیده‌اند که نفت، دست‌کم در افق میان‌مدت، با کمبود مواجه نیست؛ برعکس، خطر اشباع بازار جدی است. این نگرانی بی‌دلیل نیست.

آژانس بین‌المللی انرژی در اواسط اکتبر، از مازاد قابل‌توجه عرضه در سال ۲۰۲۶ سخن گفت، پیش‌بینی‌ای که مانند زنگ هشدار در بازار پیچید. اوپک‌پلاس نیز ماه گذشته، ارزیابی خود از عرضه و تقاضای سه‌ماهه سوم را بازنگری کرد و به‌جای کسری، از مازاد سخن گفت. چنین همسویی نادری میان IEA و اوپک‌پلاس، معمولاً تأثیری فوری بر انتظارات بازار می‌گذارد؛ انتظاراتی که حالا قیمت‌ها را در محدوده پایین نگه داشته‌است. در میان این فضای انتظاری، بازگشت تولید میدان نفتی «وست‌قرن-۲» عراق به مدار، ضربه دیگری به قیمت‌ها زد. این میدان که تحت‌بهره‌برداری شرکت لوک‌اویل روسیه است و حدود نیم‌درصد عرضه جهانی نفت را نمایندگی می‌کند، پس از توقف موقت ناشی از نشتی خط لوله صادراتی، بار دیگر به تولید کامل بازگشت. رخدادی که به‌تنهایی بیش از یک دلار از قیمت هر بشکه نفت کاست و نشان‌داد بازار تا چه اندازه به اخبار عرضه حساس است.

استیبل‌کوین‌ها با وجود چالش‌های متعدد، یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای صنعت کریپتو بوده‌اند و تاکنون بیش از ۲۷۵ تریلیون دلار ارزش مالی را در جهان جابه‌جا کرده‌اند. اما این بازار بزرگ به‌شدت بر دلار آمریکا متکی است؛ ارزی که امروزه جایگاه آن به‌عنوان ذخیره ارزی جهانی در حال تضعیف است و این امر می‌تواند کل اکوسیستم استیبل‌کوین‌ها را با خطر مواجه کند.

دلار در سال جاری حدود ۱۱ درصد از ارزش خود را از دست داده که بزرگ‌ترین کاهش در نیم‌قرن اخیر است. این کاهش عمدتاً ناشی از بی‌ثباتی اقتصادی، بدهی عظیم و سیاست‌های مالی نامطمئن ایالات متحده است. بدهی دولت آمریکا به رقم بی‌سابقه ۳۸ تریلیون دلار رسیده و چاپ بی‌رویه دلار اعتماد جهانی به این ارز را کاهش داده است. هم‌زمان، بسیاری از کشورها در حال کاهش وابستگی خود به دلار هستند.

کشورهای عضو BRICS از جمله چین، روسیه و هند شروع به استفاده از سیستم‌های پرداخت مبتنی بر بلاک‌چین کرده‌اند که به آنها اجازه می‌دهد تجارت بین‌المللی خود را

